

Ureja: glavni in odgovorni urednik P. Gunčar in uredniški odbor — Člani uredniškega odbora: Anton Miklavčič, Viljem Zirkelbach, Boris Pertot, Ivan Mauser, Anica Rozman, Tine Rojina, Ivo Jereb, inž. Franc Indihar, Katarina Ljubša, Janko Zupan, inž. Alenka Korče, Lea Miklus, Pavla Konc in Francka Zupan — Telefon številka 2881 do 2884 — Tisk: CP Gorenjski tisk v Kranju
LETO VI. ● 27. II. 1963 ● ST. 2

tekstilec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

NEKAJ O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV V LETU 1962

Za uvod si oglejmo nekaj osnovnih podatkov o doseženih in izplačanih osebnih dohodkih po ekonomskih enotah v letu 1962. Za naš pregled bomo izbrali le najvažnejše pokazatelje in to:

- dosežena sredstva za osebne dohodke v celoti za vse leto,
- izplačana sredstva v vsem letu,
- povprečni mesečni osebni dohodki, izplačani na enega zaposlenega, vse to seveda v odstotkih od odgovarjajočih planiranih zneskov.

Poglejmo torej, kako izgledajo ti podatki po posameznih ekonomskih enotah:

Ekonomska enota	a) dosežena sredstva	b) izplačana sredstva	c) izplačano na 1 zaposlenega
Predilnica I	102,02	101,03	101,42
Predilnica II	103,64	103,64	104,12
Tkalnica I	102,07	101,74	102,02
Tkalnica II	102,83	102,21	102,28
Plemenitilnica I	98,93	98,76	98,35
Plemenitilnica II	97,35	99,28	100,95
Vzdrževalni obrati I	101,67	101,16	102,79
Vzdrževalni obrati II	101,80	101,74	105,23
Splošna uprava	102,14	103,03	101,52
SKUPAJ EE	101,66	101,45	101,73

Razlike med posameznimi ekonomskimi enotami n. pr. v prvem stolpcu so posledica različnega izpolnjevanja količinskega plana proizvodnje, doseganja normativov za kvaliteto, doseganje asortimenta (t. j. proizvodnja posameznih artiklov v planiranem obsegu) in drugih vzrokov, o čemer smo že govorili v našem listu (glej »Kranjski tekstilec«, št. 11 — 30. okt. 1962) in bi v tem sestavku o tem ne govorili. Za to je namreč potrebna temeljita analiza vseh navedenih činiteljev in bi le na ta način ugotovili ali je n. pr. upravičena 1,62 % razlika med predilnico I in predilnico II, 4,71 % razlika med predilnico II in plemenitilnico I itd. Taka analiza je vsekakor nujno potrebna in nas še čaka.

Obstajajo pa tudi precejšnje razlike med tremi prikazanimi podatki o posameznih enotah samih in vzroke za te razlike bomo skušali prikazati, ker so tudi ti važni za pravilno presojo rezultatov nagrajevanja.

Na razlike med podatki v prvem in drugem stolpcu vplivajo predvsem tista sredstva, ki jih ekonomske enote niso izplačale svojim članom in pa prenos nekaterih zneskov iz ene ekonomske enote v drugo. Sem spadajo:

- Zneski, ki so jih posamezne ekonomske enote izplačale na račun sezonskih delavcev (predilnica I, tkalnica I, tkalnica II, plemenitilnica I, vzdr. obrati I in spl. uprava),
- Zneski, ki so jih ekonomske enote prihranile za leto 1963 (predvsem predilnica I in tkalnica I).
- Znesek pribl. 800.000 dinarjev, ki ga je tkalnica II dala na račun kvalitete plemenitilnici II.

4. Znesek približno 1.100.000, ki ga je splošna uprava dobila iz sklada ostalih dohodkov za plačilo 6 uslužbencev razvojnega sektorja, ki se je formiral v mesecu oktobru in za katere niso bili zagotovljeni osebni dohodki v planu te ekonomske enote.

Razlike med drugim in tretjim stolpcem pa so nastale zaradi manjšega ali večjega števila zaposlenih kot je bilo planirano (v tkalnici I povprečno 3 manj, v plemenit. I 1 več, v plemenit. II 2 manj itd.).

Ta bežni pregled glavnih podatkov kaže, da v delitvi osebnih dohodkov na ekonomske enote ni bilo večjih nesorazmerij in da se doseženi osebni dohodki tako v masi kakor tudi v povprečjih dovolj dobro ujemajo s planiranimi. To je ugotovitev, ki velja za leto 1962 kot celota. Drugačno sliko pa dobimo, če primerjamo izplačevanje osebnih dohodkov po posameznih mesecih. Zlasti v I. polletju je (dalje na 4. strani)

Politična šola v Tekstilindusu

Občinski komite ZKS v Kranju je junija v preteklem letu organiziral POLITIČNO SOLO za vodstvene kadre družbeno-političnih organizacij, organov samo-

Od leve proti desni: Ciril Habe, glavni direktor Rudi Polak, dr. Marjan Ogrizek, Ivan Krč, sekretar obč. komiteja ZKS in predstavnik Delavske univerze

Naš izvoz in problematika

V današnjem času je zelo važna naloga vsakega kolektiva, posebno pa tistega, ki je z lastno proizvodnjo vezan na uvoz surovin, da čim več svojih izdelkov izvozi. Lahko trdimo, da se naš

kolektiv te potrebne naloge že dolgo dobro zaveda, saj izvažamo naše izdelke že nad 11 let ter smo se trudili za večji izvoz tudi v letih, ko so razni odgovorni činitelji dvomili ali je izvoz tkanin iz Jugoslavije še rentabilen ali ne. Prav zadnja leta pa so nam pokazala, da je izvoz tekstila z ozirom na povečane proizvodne kapacitete v Jugoslaviji več kot potreben, in sicer zato, ker pomagamo ustvarjati devizna sredstva za lastne potrebe po uvoženih surovinah in pomožnega materiala, za nujno obnovo zastarelega strojnega parka in ker tako zmanjšujemo pritisk letno izdelanih raznih tkanin pri prodaji na domačem trgu. Na drugi strani pa z izvoznimi naročili omogočamo večjo proizvodnjo, boljše izkoriščanje strojev in s tem ekonomičnejše poslovanje ter polno zaposlitev delovne sile.

(oglejte si tabelo na 2. strani!)

Iz pregleda je razvidno, da je prodaja na tujih tržiščih, če izpustimo začetno leto 1952, ko smo pričeli z izvozom šele v II. polletju, močno nihala, in to od štiri do enajst milijonov metrov letno. To nihanje je posledica raznih

jetju kot pa v okviru občine pri Delavski univerzi.

Tako je bil sprejet sklep, da se politično šolo izvede za naše članke kar v Tekstilindusu hkrati pa je bilo na polletni konferenci organizacije ZKS tudi sklenjeno, da se morajo šole obvezno udeležiti naslednji člani kolektiva: VSI ČLANI TK, SEKRETARJI OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZKS, PRED-

(dalje na 2. strani)

Udeleženci politične šole ob zaključku

Vsebina:

- Ugotovitve o delitvi osebnih dohodkov v letu 1962
- Politična šola v Tekstilindusu
- Naš izvoz in problematika
- Ali je vse res?
- Kako so osnovni obrati izvršili plan v januarju
- Izvleček iz zapisnika 11. seje CDS
- Intervju z Justino Rakar
- Milica Dugandžija o sebi in svojem delu
- Polletni rezultati učnega uspeha v mojstrski šoli
- Pomen statuta delovne organizacije
- Obratne nesreče v januarju
- Položaj in vloga človeka v novi ustavi
- Tako ne moremo in ne smemo delati
- O delu sindikalne podružnice podjetja
- Moda
- Prvenstvo naših smučarjev v veleslalomu
- Mali leksikon
- Ostani zdrav — Pavle
- itd.

SEDNIKI DRUGIH DRUŽBENO-POLITIČNIH ORGANIZACIJ IN ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA TER VSI KOMUNISTI NA VO-DILNIH MESTIH, KI SE NISO KONCALI PODOBNE SOLE.

Pouk je bil od 23. oktobra lani pa do 15. februarja tega leta, in sicer dvakrat tedensko (torek in petek), povprečno 3 ure dnevno.

OSNOVNE TEME, KI SO JIH OBRAVNAVALI, SO BILE NASLEDNJE:

1. MARKSIZEM IN NASA PRAKSA
2. SOCIALIZEM KOT SVETOVNI PROCES
3. DRUŽBENA IN POLITIČNA UREDITEV FLRJ
4. EKONOMIKA FLRJ

O temah so predavali: dr. Ogrizek Marjan, Zvone Začar, Edo Vončina, Sirc Ludviki, Slavko Beznik, Ciril Habe, Rudi Balderman in Andrej Gaspari.

Po vsaki temi so morali udeleženci pripraviti 8 koreferatov oziroma praktičnih nalog, o katerih so potem zopet razpravljali. Tako je bilo obdelanih 32 važnejših vprašanj s področja gospodarstva, družbenega in delavskega upravljanja, vloge in nalog družbeno-političnih organizacij ter zunanje politike.

Metoda dela v šoli je bila taka, da je posameznemu predavanju sledilo skupinsko posvetovanje. Take skupine so posamezna teoretična vprašanja obdelale skupno s konkretnimi praktičnimi primeri iz podjetja, komune itd. Ta (dalje na 6. strani)

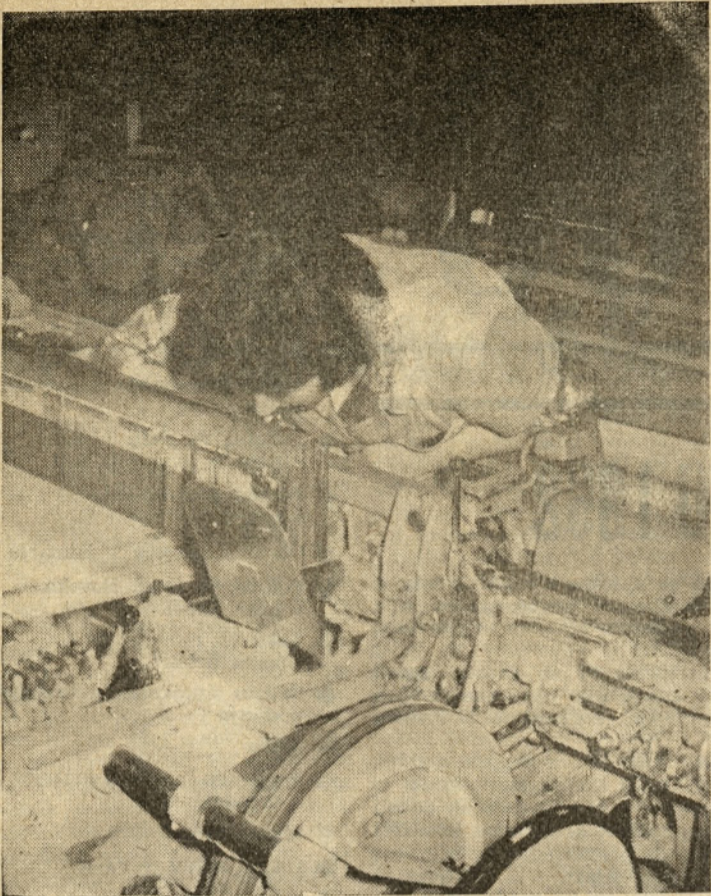
Za

8. marec dan žena

iskreno čestitajo vsem delovnim ženam našega kolektiva —

samoupravni organi,
družbeno politične orga-
nizacije, uprava podjetja
in uredništvo.

ALI JE VSE RES?

Proizvajalka na avtomatih »KOVO« v predilnici II

V prejšnji številki »Tekstilca« je bil objavljen članek pod naslovom »Na sestanku v tiskarni I«, tiskarja Pipan Franca, ki ga je podal na sestanku tiskarne 20. januarja 1963. Sestavek je vseboval toliko realnih podatkov o problematiki tiskarne, da sem mu sam svetoval, naj ga objavi v našem glasilu. Ker pa poleg tega vsebuje tudi nekaj netočnosti in tendencioznih trditev, na katere sem večidel odgovoril že na omenjenem sestanku, je moja dolžnost, v cilju objektivnega informiranja kolektiva, ta pojasnila objaviti tudi v časopisu.

V prvem delu članek prikazuje razliko v proizvodnji tiskarne v letih 1961 in 1962, pri čemer ugotavlja, da so bili tiskarji prizadeti z dvigom akordnega normativa, ki naj bi nekaterim drugim pripomogel do večjega gibljivega dela.

Vsi vemo, da so bila preseganja akordov ob združitvi obeh bivših podjetij v raznih obratih zelo različna in je bil zato v pravilnik o delitvi OD v pričetku leta 1962 vnešen člen, po katerem morajo biti normativi postavljeni tako, da jih je pri najboljšem uspehu možno presegati za naj-

več 20% glede na število točk ocenitve delovnega mesta. Tako kot v drugih obratih je bila torej dolžnost tudi naše komisije za OD, da na podlagi povprečnega preseganja akordov v letu 1961 popravi normative v tistih oddelkih, kjer je to preseganje bilo višje od 20%. V tiskarni se je normativ zvišal od 72.000 na 78.000 tm na dan, kar znese manj od 7%. Kljub temu pa je povprečno preseganje akorda padlo v primerjavi z letom 1961 za celih 16%, čeprav je bil v tem letu dan v pogon celo dodatni tisk. stroj. Padec preseganja akorda torej ne moremo iskati toliko v zvišanju normativa kakor v objektivnih težavah, ki so nastopile v letu 1962.

Omenim naj samo probleme v zvezi z izvoznimi zahtevami (velike količine duvetina, mnogo kratkih variant, povprečno težji vzorci in slično), težave v pripravi glede na prehod iz stare na novo belilnico itd. Te stvari so objektivnega značaja in ne moremo zanje kriviti posameznike ali obratovodstvo. Nedeljsko čiščenje strojev pa smo ukiniteli šele v oktobru 1962 na pobudo same tiskarne in z zagotovilom tam

zaposlenih, da bodo izpad proizvodnje ob sobotnih čiščenjih nadoknadili z delnim obratovanjem v odmorih in s podaljševanjem popoldanske izmene.

Predvsem upravičeno je negotovanje zaradi umazanega in zastrganega blaga, ki se čisto pojavlja v tiskarni. K temu nimam pripomniti drugega kot to, da moramo te pojave v večini primerov pripisati skrajni malomarnosti nekaterih delavcev, ki jim je kaj malo mar, kakšno blago pride iz njihove faze predelave. Vsekakor pa pride iz nove belilnice manj umazanega blaga kot iz stare. Pri tem je treba ugotoviti, da je naša naloga uvesti način za zajemanje napak po količinah in izvoru ter na podlagi tega omogočiti postavitev normativov za kvalitetne akorde, ki bi bili vsaj deloma realni, čeprav je to v plemenitilnici izredno težko. V primeru, ki ga navaja članek, pa dejansko ni bilo več kaj storiti, ker umazanijo, ki je prišla na blago pred barvanjem, ni več mogoče iz njega odstraniti. Ob tej priliki ponovno opozarjamo mojstre v posameznih oddelkih, naj bolje in vestneje kontrolirajo svoje podrejene in odločno ukrepajo pri vseh primerih malomarnega odnosa do tkanin v predelavi.

Nikakor se ne morem strinjati z ugotovitvijo tov. Pipana, da predstavlja pisanje naročil za barve obremenitev, ki tiskarja moti pri samem delu. Uvedbo teh listkov je narekovala okoliščina, da so tiskarji pogosto prepuščali svojim pomočnikom odločitve, koliko barve naj še pripeljejo za dokončanje variante ali pa so, zaradi premale odgovornosti, sami ustmeno naročali take količine, da so potem ob zaključku variante ostajale v barvni kuhinji velike količine neporabljenih barv. Nekaj minulca prekinitev dela zaradi pisanja naročila za barve je kaj majhen izpad v primerjavi s koristimi te novosti.

Predvsem točna je ugotovitev o premali pomoči, ki jo strokovnjaki nudijo tiskarjem. Tu ob sedanjih pogojih ne moremo storiti ničesar. Koloristika je pač eno najzahtevnejših področij tekstilne tehnologije in so potrebna leta izkušenj, predno jo človek ovlada. Organizacijsko voditi obrat z vsemi povezanimi dolžnostmi ter se obenem v zadovoljivi meri posvetiti tiskarni, pa je povsem nemogoče. Vsekakor se bo stanje v doglednem času izboljšalo, saj lahko računamo na dva nova kolorista (ing. Ropert in ing. Debevc), ki se bosta uvedla v delo po odslužitvi kadrovskega roka, dotlej pa bo treba ustrezno več dobre volje in prizadevanja drugih.

O osebnih prejemkih ne bi rad ponavljal pojasnil, danih že na več sestankih. Mislim, da je nepravilno za vse nedostatke kriviti le obratovodstvo, čeprav je to najenostavnejše. Tudi trditev, da so ocenitve posameznih delovnih mest odvisne le od govorniških sposobnosti nekaterih ljudi, je ob današnjem sistemu kolektivnega odločanja v samoupravnih organih in njih komisijah kaj malo na mestu. Edino veljavno pravilo je in ostane, da bodo naši osebni dohodki rastle z dvigom proizvodnosti in izboljšanjem asortimenta ter kvalitete, v najmanjši meri pa z dvigom ocenitve delovnih mest.

Res je, da bo potrebno v organizaciji in pripravi dela še marsikaj izboljšati. Ustrezne službe v podjetju so v zadostni meri opozorjene na objektivne probleme, ki jih bomo nujno morali rešiti z njihovo pomočjo, da bomo lahko tiskarske kapacitete izkoriščali v večji meri kot doslej, s tem pa tudi dvignili prejemke tam zaposlenim delavcem.

P. G.

Naš izvoz in problematika

Koliko smo doslej izvozili

V pregledu je prikazan izvoz naših tkanin od leta 1952 do vključno 1962 v tekočih metrih in vrednostno v dolarjih, posamezno za obrat I, za obrat II in skupno.

Leto	obrat I	obrat II	skupno
1952	1.514.189	—	1.514.189
1953	8.936.823	853.991	9.790.814
1954	6.285.924	2.070.359	8.356.283
1955	4.756.874	652.949	5.409.823
1956	7.282.839	739.334	8.022.173
1967	10.371.569	632.482	11.004.051
1958	4.263.852	—	4.263.852
1959	6.072.168	3.339.065	6.411.233
1960	7.667.454	866.400	8.533.854
1961	6.947.836	100.000	7.047.836
1962	7.872.847	—	7.872.847
Tek. m	71.972.375	6.254.580	78.226.955
v vrednosti \$	13.908.279	1.400.133	15.308.412

(dalje s I. strani)

penzacijskih poslov in nekaterih ukrepov. Taki ukrepi so npr.: omejitev uvoza z uvedbo uvoznih dovoljenj, trenutna popolna prepoved uvoza, zaščita lastne industrije, zniževanje carinskih tarif med državami skup. evrop. trga, politični moment, močna konkurenca iz vzhoda (izpod komercialni cen na svetovnem tržišču) in podobno. Nešteto je še vzrokov, zaradi katerih se začasno (ali za stalno) prekinjajo že večletni in uvedeni poslovni odnosi, med raznimi državami. Zato moramo vsako leto iskati nadomestila v novih tržiščih, moramo na novo prilagajati sortiment izdelkov in desnov okusu posameznih držav oziroma kupcev. Lepo je razvidno iz prikazanega pregleda našega izvoza, kako smo z vsakoletnim povečanjem dosegli v letu 1957 že zavidljivo količino 11 milijonov metrov letnega izvoza, kateremu pa je še isto leto (v mesecu novembru) sledila popolna prepoved izvoza tkanin na pobudo trgovine, češ, da pri nas primanjkuje tekstila, kar pa razen par deficitarnih tkanin ni bilo res. Morali smo odpovedati našim kupcem, ki smo jih s težavo pridobili, vse zaključene pogodbe in prekiniti vsa nadaljna pogajanja za bodoče posle, kajti ta prepoved je ostala v veljavi čez pol leta. Zelo neodgovoren je bil ta ukrep, saj se nam še danes maščuje, ker so naši kupci izgubili zaupanje in še sedaj ne verjamejo našim zaključnim dogovorom. Zaradi tega je padel izvoz v letu 1958 na 4 milijone metrov. Sedaj ga le počasaj povečujemo z veliko prizadevanjem celotnega kolektiva, kljub ogromni ponudbi in močni konkurenci v cenah na svetovnem tržišču.

KAM IZVAŽAMO

Naša želja je, da bi zaradi visokih prevoznih stroškov izvažali samo najbližjim sosedom, kar nam vsako leto uspe le do kakih 50%, ker imajo vsi naši sosedi zelo močno razvito tekstilno industrijo in smo zato prisiljeni iskati tudi daljna tržišča. V preteklem obdobju smo izvažali v naslednje države:

v Evropi:

Avstrijo, Zah. Nemčijo, Italijo, Grčijo, Holandijo, Švico, Dansko, Finsko, Norveško, Švedsko, Veliko Britanijo in Ciper.

v Aziji:

Turčijo, Libanon, Sirijo, Jordan, Irak, Iran, Izrael, Saudsko Arabijo, Burmo, Indonezijo in Kambožjo.

v Afriki:

Alžir, Etiopijo, Madagaskar, Libijo, Liberijo, Gano, Togo, Maroko, Sudan, Tunis in Gvinejo.

v Severni Ameriki:

ZDA.

v Južni Ameriki:

Paragvaj.

V posameznih letih pa izvozimo naše tkanine v približno 15 držav. Med temi državami jih je samo nekaj, kot npr. Nemčija, Grčija in Irak, kamor relativno stalno izvažamo naše standardne kvalitetne izdelke v večjih količinah. Pri večini ostalih držav pa naletimo na razne težave, ki negativno vplivajo na naš kontinuirani izvoz.

Preko koga izvažamo

Celoletni izvoz tekstila je v Jugoslaviji v glavnem usmerjen preko posebej registriranih izvoznih podjetij v republiških centrih Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Skoplju. Ta izvozna podjetja ima-

jo v posameznih državah svoje in tuje zastopnike, ki obdelujejo določena tržišča. Ta tržišča so po dogovoru s Sekretariatom za zunanjo trgovino in merodajnimi zborstvi v Jugoslaviji porazdeljena (locirana) med izvoznike, ki naj bi posamezna tržišča v celoti obdelali. Te lokacije pa nekateri izvozniki ne spoštujejo in sovpadajo eden drugemu pri ponudbi jugoslovanskega blaga oziroma pri prodaji na tujih tržiščih, kar dostikrat negativno vpliva na sam zaključek oziroma na doseženo ceno. Zato je nujno, da vsako industrijsko podjetje, kolikor ne izvažata samostojno, pooblasti samo enega izvoznika za določeno dobo in za določeno področje. Ta sistem prodaje preko nekaj izvoznikov je bil osvojen v Jugoslaviji zato, da ne bi posamezna industrijska podjetja samostojno organizirala vsaka svojo inozemsko zastopniško mrežo, kar bi gotovo podražilo prodajne stroške. Tudi naše podjetje se je lani registriralo kot samostojni izvoznik, vendar še nismo pristopili k realizaciji, zaradi pogodbenih obveznosti nasproti našim kupcem, ki so jih zastopala izvozna podjetja. Proti koncu lanskega leta pa je bilo osnovano naše »Poslovno združenje bombazarjev« v Ljubljani, kjer je večljanenih že 15 tekstilnih podjetij. Združenje se je registriralo za uvoz in izvoz ter ima namen prevzeti celotne potrebe uvoza in izvoza za svoje člane.

SVETOVNA KONKURENCA IN TEŽAVE PRI IZVOZU

Na svetovnem tržišču se srečujemo z močno konkurenco, katero bi lahko razdelili v dva dela: zapadne evropske države in Japonska, ki nam konkurirajo z visoko kvalitetnimi tkaninami in s sprejemanjem po količini tudi naj-

manjših naročil, in vzhodno evropske države s Kitajsko in Hongkongom, ki nam konkurirajo s srednje in nižje kvalitetnimi tkaninami po neverjetno nizkih cenah. Inozemska konkurenčna podjetja prinašajo vsako sezono tudi do 1000 različnih vzorcev in nudijo kupcem ekskluziviteo desena pri najmanjšem odjemu, včasih celo samo nekaj kosov. Tako smo za prodajo na svetovnem tržišču takrat, ko se zahteva od naše proizvodnje veliko število desenov premajhni, ko pa se zahtevajo majhne količine, pa preveliki. Težko je najti kupca, posebno v malih državah, ki akceptira naše pogoje, to je 20.000 m od desena. Če hočemo torej izvažati, se moramo temu prilagoditi ali pa dostikrat naročilo odkloniti. Kvaliteta tkanine je za plasman naših izdelkov na tuja tržišča najvažnejša. Pridobiti si danes renome in zaupanje kupcev na svetovnem trgu traja več let, izgubiš pa ga lahko čez noč z eno samo pošiljko nekalitvetnih tkanin. Res je, da imamo težave s surovinami in da obstajajo objektivne težave v proizvodnji, resnica pa je tudi, da je poleg objektivnih še niz subjektivnih napak, zaradi katerih moramo velikokrat ponavljati isto količino v proizvodnji. Tako zamujamo potem roke dobave, prosjačimo za podaljševanje akreditov, če jih je kupec sploh še voljan, ter ustvarjamo pri kupcu videz nesolidsnega dobavitelja. Zato je dolžnost vsakega oddelka in posameznika v podjetju — od predilnice preko tkalnice, gravure in plemenitilnice do ekspedita, da naročila točno in pravočasno izvršijo. Le tako bomo ohranili ugled, katerega smo si z dosedanjim izvozom ustvarili pri naših kupcih v raznih državah po svetu.

Kako so osnovni obrati izvršili plan v januarju

Predilnica I je plan komaj izpolnila, in sicer je njen rezultat 100,1 odstot. v ef. kg. Predvsem je ta enota imela velike težave z ital. staničnim vlaknom, saj so nastopale neverjetne razlike v vlagi, vivaži itd. pri isti pošiljki. Zaradi pomanjkanja ljudi so imeli medfazne zastoje in deloma tudi okvare na strojih. Poleg tega so imeli še velike težave s transportom (predilnica—tkalnica), ljudje

so zamujali (zaradi težke poti do predilnice in sploh do podjetja), imeli so dokaj velik bolniški stalež itd., skratka vrsto težav, ki so onemogočale večji uspeh. Priznati je celo treba, da je doseženi rezultat velik uspeh te enote, če upoštevamo vse težave in probleme, ki so jih imeli v januarju.

(dalje na 5. strani)

Ing. Mirko Pogačnik

Izvleček iz zapisnika 11. seje CDS

V prihodnje bomo skušali v listu zajeti tudi vso tisto vsebino dela naših samoupravnih organov, ki bi jo morali poznati vsi člani kolektiva. Doslej smo namreč upali, da so člani o njej seznanjali njihovi sodelavci, ki so člani teh organov, vendar tega niso delali, čeprav je to ena najvažnejših oblik njihovega dela. Vse člane prosimo, naj nam sporoče, če kaj ne bodo razumeli, če žele vedeti o tej ali oni zadevi, ki jo bomo izpustili itd. Vse vaše želje sporočite v uredništvo, ker vam bomo tako lažje ustregli.

3. TOČKA: POROČILO O MASOVNIH SESTANKIH PO OBRATIH

Janez Božičević (predsednik CDS): Iz zapisnikov teh sestankov se vidi, da so člani kolektiva zelo slabo informirani o problemih in delu podjetja, o sprejetih sklepih samoupravnih organov itd. Velika krivda leži tu na samih organih, ker člani ne posredujejo sklepov in razprave svojim sodelavcem.

Na sestankih je bila kritizirana tudi organizacija in poslovanje skladiščne službe, transporta in podobno. O vseh perečih in važnih zadevah bi morali razpravljati najprej z neposrednimi proizvajalci, ki bi marsikje lahko dali koristne in enostavne predloge, šele nato pa bi dokončno sklepali samoupravni organi.

Inž. M. Pogačnik: Masovni sestanki so lahko zelo koristni, če so seveda dobro pripravljani, in če pri tem sodelujejo tudi družbeno politične organizacije, ne pa samo strokovni aparat. Če je snov pravilno tolmačena in razumljiva, potem proizvajalci kaj radi sodelujejo in koristno predlagajo.

Tako imamo v plemenitnici I redne mesečne sestanke, na katerih člani seznanjamo s problemi proizvodnje, z uspehi in neuspehi, s plani za prihodnji mesec, o finančnem stanju in drugo. Ob takih pogojih je velikokrat lažje premagovati določen problem, doseči večji uspeh itd.

Zupan Janko: Slabost masovnih sestankov je v tem, da na njih dostikrat v nedogled govorimo o nekem problemu oziroma o rešeh, ki bi jih morale rešiti določene službe in posamezniki, bistvo pa puščamo ob strani. Važno je, da nekdo masovni sestanek tudi smiselno vodi, če naj ima ustrezen učinek.

Franc Končan: Sliši se, da komisije samoupravnih organov določene probleme rešujejo kar po svoje, da delajo protekcije in podobno. Takšen odnos je seveda skrajno nepravilen, če je tako res.

Dušan Djukanović: Bil sem na večini masovnih sestankov in imam vtis, da imajo nekateri člani kolektiva premalo zaupanja v samoupravne organe. Razlog je verjetno v tem, ker člani teh organov prvič ne prenašajo sprejetih sklepov naprej do ostalih članov kolektiva, drugič pa ne iznašajo vseh tistih problemov in vprašanj na seji organa, ki jih imajo proizvajalci dnevno pred sabo, o katerih pa na sejah ne razpravljajo, ker niso na dnevnem redu, ker dostikrat tistim, ki dnevni red sestavljajo tudi niso poznani. Tu bi ponovno poudaril, da je dolžnost članov samoupravnih organov, da vse take probleme na seji iznesejo, ker so lahko dostikrat zelo odločilni za nadaljnji uspeh enote in podjetja.

Rad bi obrazložil tudi boj okoli kvote delovne sile po e. e. To vprašanje nismo zaostriili zaradi

tega, da bi ljudi fizično izrabljali, temveč zato, da bi za posameznika dosegli kar največje osebne dohodka. Nujno pa je sedaj treba delati na tem, da bi zboljšali z različnimi organizacijskimi ukrepi položaj delovnega človeka. Zelo potrebno je tudi, da članj razpravljajo o problemih v podjetju, o raznih pomanjkljivostih in nepravilnostih, da vse to odkrito in brez strahu tudi povedo, pa naj bo to na masovnih sestankih, na sejah sindikalnih odborov, na ODS itd.

IZ NAVEDENEGA SE KAJ JASNO VIDI, DA SO MASOVNI SESTANKI SICER POTREBNI IN LAHKO TUDI KORISTNI, ČE SO LE PRAVILNO IN RAZUMLJIVO PRIPRAVLJENI, ČE NISO PREOBSEŽNI, ČE SO IZVEDENI V MANJŠEM OBSEGU UDELEŽENCEV, ČE JIH NEKDO PRAVILNO VODI ITD. PRAVILNO BI BILO, ČE BI MASOVNI SESTANKI V BODOČE POTEKALI ŽE BREZ OMENJENIH NAPAK IN POMANJKLJIVOSTI!

Rudi Polak (glavni direktor): Razumljivo je, da morajo biti centralni organi samoupravljanja informatorji ljudi, da jim morajo razlagati nejasnosti in podobno. To je seveda otežkočeno, če je na CDS tako majhna udeležba, kot je zadnje čase. Res je sicer, da vsi ne morejo biti vedno navzoči, vendar je veliko primerov, ko bi z malo dobre volje udeležbo le lahko izboljšali, in to bomo tudi morali.

Med drugim je tovariš Polak dejal:

Opaziti je, da se na sestankih izogibate vprašanj in razprav okoli združevanja podjetij. Napačno je namreč mnenje, da so sedanjim obrati dovolj veliki in ekonomični. Zavedati se moramo, da je na-

ša tekstilna industrija zrastle po prvi svetovni vojni, v dobi izredno ugodne konjunkturo. Od takrat se je razvila v današnje velikosti obratov, ki so pa za sedanje pogoje že zdaleka premajhni. Kar vzemimo: delo v velikih tkalnicah z mnogimi statvmi je možno vse drugače organizirati kot v majhnih. Mi pa imamo vse polno majhnih tkalnic in isto velja za predilnice, ki so raztresene po vsej Sloveniji. Kje je tu rentabilnost? Predilnice v visoko razvitih de-

želah imajo najmanj 60 tisoč vreten, ker drugače sploh ne shajajo. Tu se dovolj nazorno vidi, da je le z združitvijo podjetij možno doseči večji uspeh in boljše pogoje dela.

Za naše podjetje bi bilo zanimivo razmisliti tudi o skupnih proizvodnih planih. Sedaj delamo v vsaki po 60 različnih številok. To so vendar nemogoči pogoji, vendar nimamo toliko ekonomske zavesti, da bi o tem začeli resno (dalje na 4. strani)

Milica Dugandžija o sebi in svojem delu

Milica je škalčka že 11 let, in sicer dela v škalnici I. Sedaj ima 24 modernih avtomatskih statev, pred njimi pa je delala na navadnih statevah.

Na postavljena vprašanja je takole odgovarjala:

ALI VAM VAŠE DELO ODGOVARJA?

Zelo sem zadovoljna s svojim delovnim mestom. Stroji so novi in dobro tečejo, akord zato kar dobro presegam, povprečno za 9 do 10 procentov. Edina težava je ta, da dobimo škalke včasih slabo prejo, ki se kaj rada trga, vendar se tudi ta slabost da odpraviti z dobro voljo in pridnostjo.

KAKO PA SODELAVKE IN MOJSTRI?

Z enimi in drugimi se dobro razumem. Pomagam ena drugi, če je potrebno, mojstri pa so tudi vedno pripravljeni pomagati. Tako nimam prerekanja in nepotrebne jeze in žalosti. Želim si le to, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

KAJ PA OSEBNI DOHODKI?

Moram reči, da sem s svojimi zelo zadovoljna, čeprav mi bodo to nekateri zamerili. Če človek pridno in vestno dela, lahko precej zasluži s preseganjem norme, veliko pa tudi, če dela več boljše kvalitete. Seveda pa je treba pridno delati. Jaz pa delam rada in z voljo.

ALI STE ČLAN KAKE ORGANIZACIJE, SAMOUPRAVNEGA ORGANIZACIJE?

Seveda! Že več let sem član ZK, trenutno sem pa v centralnem delavskem svetu.

KAKO SE POČUTITE KOT ČLAN CDS?

Predusem se človek na sejah tega organa zelo veliko koristnega nauči. Škoda je le, da dostikrat vsega ne razumem pa potem težko glasujem po svojem osebnem preudarku za predlagani sklep. Zdi se mi, da nam

mnogim članom CDS manjka določeno znanje za koristno in pravilno delo v tem organu. Nekateri nejasnosti nam sicer pojasni naše glasilce, vendar bi bili krajsi seminarji zares potrebni. Mislim, da ni najboljše tudi to, da se člani vsaki dve leti menjajo, ker so se eni komaj privadili samemu delu, drugi pa morajo začeti znova.

PROSIMO VAS, ČE NAM POVESTE ŠE KAJ O SEBI IZ PRIVATNEGA ŽIVLJENJA!

Rada! Že več let sem poročena in imam dva otročka, stara 7 in 9 let. Gospodinjim sama, otroka pa sta pridna doma in v šoli. Na letni dopust hodimo k staremu od moža, ker je letovanje na morju le nekoliko predrago.

Nasploh sem srečna in zadovoljna in zato nimam večjih želja in zahtev.

KAJ PA MISLITE O NAŠEM TEKSTILCU?

List mi ugaja, ker vsebuje veliko poučnega in zabavnega, torej vse to, kar potrebujem. Zelo ugodno je, da je brezplačen, ker bi si ga drugače težko vsak kupil. Vsa zadnja leta, odkar ga imamo, vemo dosti več in bolj podrobno o raznih dogodkih, uspehih, napačnih in podobno, kot prejšnja leta. Prepričana sem, da je Tekstilec koristen in članom potreben.

Prepričan sem, da je tudi mojster z njo zelo zadovoljen, čeprav ga nisem uspel povprašati. Težko verjamem, da je drugače, saj je Milica tudi name naredila najboljši vtis.

Urednik

Intervju z Justino Rakar

Intervjuvati proizvajalca je v našem podjetju dokaj težko, in sicer zato, ker v času odmora jedo ali pa delajo, pri delu pa je zaradi ropota strojev pogovor skoraj nemogoč. Zaradi teh okoliščin smo poskušali s pisnimi vprašanji, na katere nam je Justina Rakar izredno lepo in vsestransko odgovorila.

Moram jo zares pohvaliti, saj so njeni odgovori resnični in jedrnat, brez čvekanja in nepotrebnih besed. Trdim, da bi si jo mnogi morali vzeti za vzgled!

Prepričan pa sem, da je med našimi proizvajalci še več tako sposobnih članov, ki bi lahko koristno sodelovali v Tekstilcu, ker bi list tako bolj približali neposrednim proizvajalcem in upravljavcem.

Urednik

VPRASANJA IN ODGOVORI

1. Koliko let že delate v predilnici?

V predilnici sem od leta 1950.

2. Ali so pogoji za vaše delo na

delovnem mestu stalno isti, težji ali lažji?

Pogoji za moje delo na delovnem mestu niso vedno enaki. Predvsem je odvisno od materiala. Če je boljši, se mi zdi delo mnogo lažje, drugače pa rečem marsikatero krepko.

3. Ali vam vaše delo odgovarja?

Vsako počasi vzljubi svoj poklic, tako sem se tudi jaz privadila na svoje delo in mi kar odgovarja, samo ponoči je malo težje, ker podnevi ne spim dovolj. Toda vsak ima včasih težave pri svojem delu, in tudi jaz.

4. Kako ste zadovoljni s sodelavkami, kako z nadrejenimi (mojstrom, nadmojstrom itd.)?

S svojimi sodelavkami sem zadovoljna, saj smo skoro vedno dobre volje in nasmejane, posebno še, če so stroji v redu in če nam dobro tečejo. Tudi moji nadrejeni so čisto v redu. Včasih že pride kaj navzkriž, ampak se da z njimi lepo pogovoriti in urediti vse tako, da je prav.

5. Kakšne probleme imate pri delu? Ali vas zavirajo in onemogočajo drugi?

Pri mojem delu me ovira največkrat pomanjkanje materiala, ki ga potrebujem za svoje delo. Mnogokrat imam tudi po 2 uri zastaja ali pa še več. Sem ter tja je tudi okvara na stroju, vendar jo tov. mojster hitro popravi, se mi pa seveda vseeno pozna na števcu. V privatnem življenju nimam večjih težav, razen da mi največkrat zmanjka časa za delo doma. Rada bi se tudi malo več posvetila svojima otrokoma, pa pogosto ne utegnem.

6. Ali ste z osebnimi dohodki zadovoljni? Če so premajhni, napišite, zakaj tako mislite?

Z osebnimi dohodki sem zadovoljna, saj si jih sami ustvarjamo.

7. Kako presegate norme? Ali so norme pravilne?

Ce je vse v redu, z lahkoto presegam normo, zato se mi zdi, da norme niso pretirane.

8. Ali imate kakšne predloge za

izboljšanje dela in stanja v vašem oddelku?

Nimam! Saj imamo vendar novo predilnico.

9. V katerih organizacijah sodelujete?

Sem član SZDL in sindikata.

10. Kako mislite o delu obratnih delavskih svetov in Centralnega DS?

O delu obratnih DS imam najboljše mnenje, ker sem tudi sama član in svoje delo nikdar ne kritiziram. O delu centralnega DS pa čitam v našem časopisu in vidim, da nas dobro vodijo.

11. Ali ste poročeni? Koliko otrok imate in kakšne težave z njimi?

Sam poročena in imam hčerko in sina. S hčerko imam že težave, ker je začela hoditi v šolo, meni pa primanjkuje časa, da bi se lahko kaj več z njo pomenila. Sinko pa je še majhen. Zdi se mi, da me tudi on zelo pogreša kadar sem na delu.

12. Ali hodite na dopust in kam?

Na morje ne hodim, ker mi klima ne odgovarja. Za kakšen dan se odpravim v planine. Drugače pa sem kar doma in se lahko prav med dopustom bolj posvetim otrokoma, ker drugače kot rečeno nimam dovolj časa za njuno.

13. Kako mislite o Kranjskem tekstilcu? Ali imate dodatne predloge?

Naš časopis je zadnje čase bolj dolgočasen. Res je, da je to tovarniški časopis in da mora v prvi vrsti opisovati delo tega in onega obratnega delavskega sveta, centralnega delavskega sveta, pa ta in oni problem iz obratov. Vseeno pa se mi zdi, da bi bila lahko tudi kakšna stran zabavnega branja. Včasih mi je bil mnogo bolj všeč, ker je bil bolj pester, zdaj pa v njem razen letečega čolnčika ni ničesar zabavnega. Zato bi želela, n še marsikateri član našega kolektiva, da bi vnesli v našega »Tekstilca« kakšno zabavno črtico, šalo in podobno, saj ga vsi z veseljem vzamemo v roke, ko ga pa prečitamo, smo pa mnogokrat malce razočarani.

Justina Rakar dela na raztezalkah v predilnici

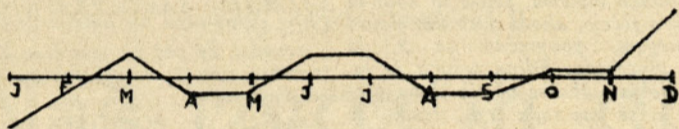
NEKAJ O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV V LETU 1962

(nadaljevanje s 1. strani)

prišlo že do velikih nesorazmerij. Ta so bila do konca leta vsklajena le zaradi odločne zahteve centralnih samoupravnih organov in političnih organizacij, da nobena ekonomska enota ne sme z izplačili preseči doseženih sredstev. To je seveda povzročilo velike težave v nekaterih ekonom. enotah ob koncu leta, ko so morali krepko zategniti pasove, da so vrnilo posojila, ki so jih vzeli na račun dopustov. Ti problemi se lepo vidijo, če si ogledamo n. pr. povprečno vrednost točke za izplačilo za I. in II. polletje ter najnižjo in najvišjo vrednost točke po posameznih ekonomskih enotah in kdaj je bila izplačana:

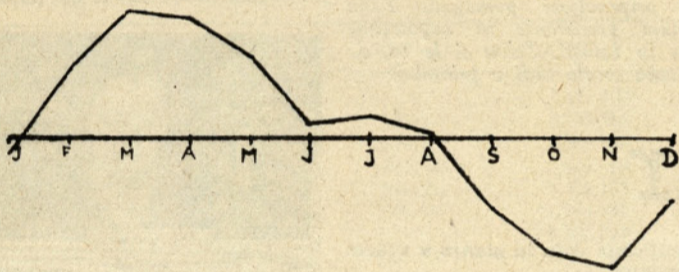
	Povpr. vred. točke za izpl. v I. poll. v II. poll. letno			Najnižja	Najvišja
Predilnica I	1,35	1,39	1,37	1,30 v jan.	1,46 v decembru
Predilnica II	1,43	1,27	1,35	1,18 v nov.	1,52 v marcu
Tkalnica I	1,32	1,35	1,34	1,25 v jan.	1,45 v decembru
Tkalnica II	1,40	1,36	1,38	1,28 v nov.	1,46 v februarju
Plemenit. I	1,37	1,25	1,31	1,19 v nov.	1,40 v marcu
Plemenit. II	1,40	1,31	1,35	1,19 v dec.	1,40 feb.-maj
Vzdrž. obr. I	1,44	1,44	1,44	1,35 v jan.	1,53 v decembru
Vzdrž. obr. II	1,53	1,45	1,49	1,36 v nov.	1,65 v sept.
Spl. uprava	1,46	1,51	1,49	1,30 v jan.	1,60 v decembru

Se bolj nazorno bomo probleme izplačevanja osebnih dohodkov v posameznih EE videli, če si ponazorimo gibanje vrednosti točke za izplačilo z grafikonom, v katerem predstavlja vodoravna črta povprečno letno vrednost točke, krivulja pa vrednost točke za izplačilo po posameznih mesecih. Oglejte si te grafikone in videli boste sami zakaj so v nekaterih ekonomskih enotah (videli boste tudi v katerih) imeli hude probleme ob koncu leta, čeprav smo ugotovili, da so bili osebni dohodki precej dobro vsklajeni med posameznimi ekonomskimi enotami.

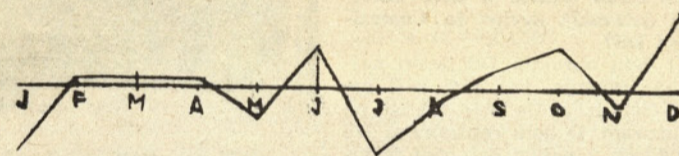
Predilnica I

Že na prvi pogled se vidi, da so v tej EE skrbno gospodarili. Začeli so previdno in tako nadaljevali skozi vse leto. Rezultat je bil — najvišja točka v decembru (in še za naslednje leto so si nekaj prihranili).

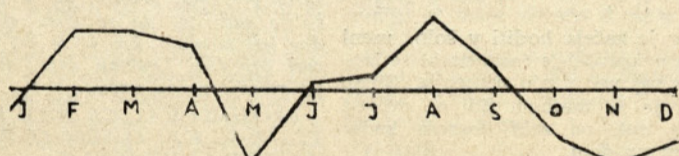
Predilnica II

Izredno hude težave in nezadovoljstvo proti koncu leta, čeprav izkazuje ta ekonomska enota največje preseganje planiranih osebnih dohodkov. In zakaj? Zaradi prevelike žlice v začetku leta! Upajmo, da bo šola zalegla.

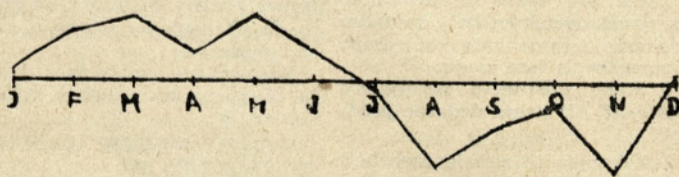
Tkalnica I

Zmernost v začetku leta, večji tresljaji v sredini leta in uspešen »finit«. »finit«.

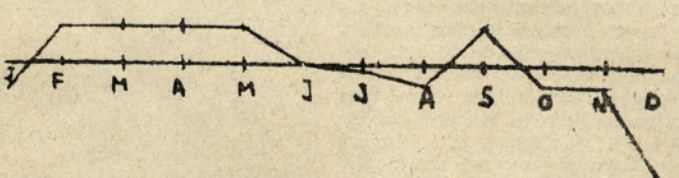
Tkalnica II

Zelo neenakomerna delitev skozi vse leto in še neutemeljen vrh v avgustu, ki je povzročil nepotrebne težave ob koncu leta.

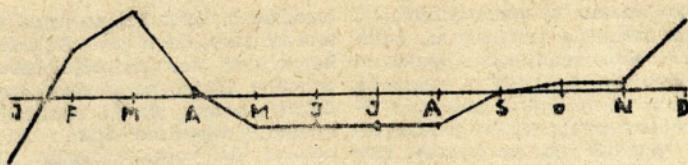
Plemenitilnica I

V I. polletju so zastavili previsoko in si ob splošnih težavah tudi zaradi tega nakopali hude težave proti koncu leta.

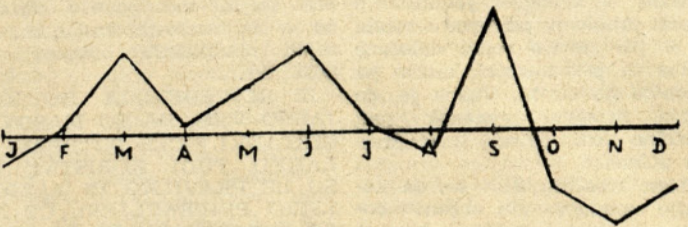
Plemenitilnica II

Tudi tu so ob začetku leta zastavili previsoko, vztrajali pri tem vse do maja in kljub skrajno neugodni perspektivi ob polletju v septembru še enkrat pognali v višino. Rezultat: politični in še drugačni problemi ob koncu leta.

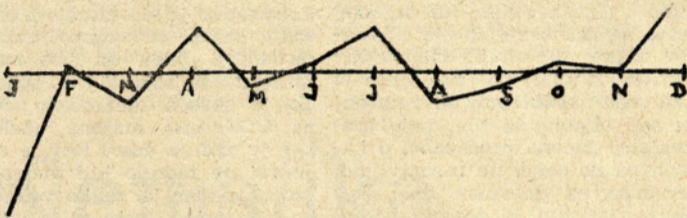
Vzdrževalni obrati I

Po strmem vzponu v I. četrtletju so se do časa streznili in s pametno politiko dostojno dočakali konec leta.

Vzdrževalni obrati II

Ob pogledu na ta grafikon se človek ne more znebiti naslednjega vtisa: delili so, kakor je padlo. Le tako si lahko »razložimo«, da je med najvišjo in najnižjo točko samo 1 mesec vmes. Logična posledica take politike je hladna prha ob koncu leta.

Splošna uprava

(Te ekonomske enote ne bom komentiral, ker sem bil pri delitvi »zraven«. Poglejte in presodite!)

Objavljena pregleda nam pokažeta, da nekateri obratni delavski sveti sploh niso razumeli sistema gospodarjenja s sredstvi za osebne dohodke in so delili, kolikor jim je pač prišlo pod roko, brez ozira na letne dopuste in druge momente in so torej predvsem po lastni krivdi zašli ob koncu leta v hude težave. Iz teh težav so se pač morali izvleči sami, pri tem pa so povzročili veliko negotovanja v kolektivu in v precejšnji meri omajali zaupanje v sistem delitve osebnih dohodkov ter ustvarili nepotrebno napetost med posameznimi ekonomskimi enotami. Upajmo, da bo tudi ta prispevek pomagal k boljšemu razumevanju dejanskega stanja v EE in da bo služil za orientacijo pri gospodarjenju s sredstvi za osebne dohodke v tem letu.

Tone Miklavčič

Izvleček iz zapisnika seje CDS

(dalje s 3. strani)

razmišljati. Predilnice bi torej morale specializirati na določene številke preje, ker bi tako zagotovili rentabilnejše poslovanje. Rešitev tekstilne industrije in osnova za ekonomično poslovanje je edino na teh osnovah.

V 4. točki je CDS obravnaval poročilo o izvajanju sistema nagrajevanja v letu 1962. Del te problematike je zajete v članku »nekaž o delitvi osebnih dohodkov v letu 1962, ki ga objavljamo v današnji številki.

CDS je na tej seji sprejel naslednje sklepe:

1. Takoj je treba popraviti strelhe, ki vsled slabih vremenskih razmer puščajo.

2. Zboljšati je treba udeležbo na sejah CDS. V ta namen naj obratovodje uredijo zamenjavo rednega dela tistim, ki delajo v popoldanski in nočni izmeni. Za zamenjavo se morajo posamezni člani pravočasno obrniti na obratovodstva. Na sejah naj člani iznesejo nejasnosti in probleme iz svojega oddelka ali enote, ne glede na dnevni red seje.

Po sejah so člani dolžni poročati sodelavcem v sklepkih samoupravnega organa, zlasti na proizvodnih sestankih.

3. Predsedniki ODS in vodje EE morajo vsaj enkrat mesečno organizirati proizvodne sestanke in o poteku poročati na CDS. Sestanki naj bodo od 5. do 10. v mesecu, ker so takrat že znani podatki uspeha za pretekli in naloge za bodoči mesec.

I. B.

Polletni učni uspeh v mojstrski šoli

I. letnik						
Predmeti	Ocene					Ø ocena predmeta
	odl.	prav dob.	dobr.	zad.	nezd.	
Slovenščina	-	2	13	9	2	2.58
Matematika	2	6	15	3	-	3.27
Delovno pravo	7	9	9	1	-	3.85
Delavsko samouprav.	5	4	8	8	-	3.24
Nagrajevanje	1	3	7	10	2	2.62
Tekstilne surovine	3	5	11	5	2	3.08
Enciklopedija pred.	10	10	5	1	-	4.12
Priprava dela	3	8	4	1	-	3.81
Mehanska tehnolog.	7	15	4	-	-	4.12
Povprečna ocena I. letnika						3.41

II. letnik						
Predmeti	Ocene					Ø ocena predmeta
	odl.	prav dob.	dobr.	zad.	nezd.	
Slovenščina	-	4	12	7	-	2.87
Matematika	6	7	6	4	-	3.65
Organizacija dela	4	14	4	1	-	3.92
Mehanska tehnolog.	1	7	15	-	-	3.39
Enciklopedija opl.	-	8	11	4	-	3.17
Tkalska tehnolog.	2	14	7	-	-	3.78
Praksa iz tkač. teh.	-	9	11	3	-	3.26
Vezave	-	6	11	6	-	3.-
Dekompozicija	-	8	9	6	-	3.08
Higiensko tehn. varn.	6	15	2	-	-	4.17
Povprečna ocena II. letnika						3.43

Pripravljamo statut našega podjetja

V našem podjetju smo že pričeli z delom za sestavo statuta podjetja. Upravni odbor podjetja je že v mesecu januarju imenoval posebno komisijo za pripravo osnutka statuta, ki bo vodila vse potrebno delo do sestave končnega besedila in sprejetja statuta.

Pri obravnavanju problematike v zvezi s pravico novega statuta nam mora biti predvsem pred očmi družbeno-politični pomen te akcije. Predosnutek ustave FSRJ pravi v svojem 18. členu naslednje: »Delovna organizacija sprejema v skladu z ustavo in z zakonom statut ter druge splošne akte, s katerimi se v uresničevanju samoupravne pravice urejajo razmerja v organizaciji.«

Statut razčlenjuje v skladu z ustavo in z zakonom dejavnost in naloge delovne organizacije, ureja njeno organizacijo, pravice in dolžnosti ter odgovornost njenih organov upravljanja in pa način uresničevanja teh pravic in dolžnosti, notranja razmerja, način poslovanja ter druga vprašanja, ki imajo pomen za uresničevanje samouprave ter za delo in poslovanje organizacije.

Statut je torej osnovni samoupravni akt delovne organizacije, nekakšen dogovor neposrednih proizvajalcev, ki ureja organizacijo in poslovanje delovne organizacije. Ustava sama daje okvir in osnovne principe socialističnih družbenih odnosov, ob enem pa daje tudi dovolj širine za samoupravno dejavnost delovnih organizacij. Zato lahko imenujemo statut: »ustavo v malem«. Pomen statuta se vidi tudi v določilu 9. čl. preosnutka nove ustave, ki pravi: »Pri uresničevanju samouprave so delovni ljudje v skladu z ustavo, zakoni in statutom delovne organizacije odgovorni za svoje delo«. Iz navedenega jasno sledi, da ima statut, pa tudi ostali samoupravni akti, če so sprejeti po zakonitem postopku in v skladu z veljavnimi zakonskimi predpisi, isto veljavo kot državne norme.

Položaj, to je pravice in dolžnosti posameznika se urejajo z ustavo v merilu državne skupnosti, s statutom pa v merilu delovne organizacije, v kateri je dotični zaposlen. Le skupnost ustreznih določil ustave in statuta daje celotno opredelitev mesta delovnega človeka — proizvajalca v družbi! Zato je nujno in logično, da se zanimanje za ustavne določbe razvija vzporedno z zanimanjem za statutarne določbe. Aktivno sodelovanje pri pripravi statuta je tako najboljši način za osvajanje ustavnih določil in sprovanje istih v praksi.

Kot smo že omenili, je naloga statuta, da določi organizacijo podjetja, naloge in način poslovanja, predvsem pa še, da razmeji položaj delavca, določi pravice in dolžnosti organov delavskega samoupravljanja ter s tem utrjuje socialistične družbene odnose in krepi zavest delavca. V naši zakonodaji in praksi se čedalje bolj uveljavlja načelo, naj ustava in zakoni določajo le splošne okvire, dočim naj drobne predpise sprejemajo samoupravni organi sami. To načelo velja tudi kar se tiče dela gospodarskih organizacij. Zato ne bi bilo pritrđiti mnenju tistih, ki smatrajo, da je treba čakati na vrsto zakonov, ki so napovedani. Upoštevač samo današnje stanje in dosednji razvoj lahko precej jasno zaključimo, katera vprašanja bodo prepuščena samostojnemu urejanju gospodarskih oziroma delovnih organizacij. Povsem jasno nam mora biti, da dotedanje pravice samoupravnih organov z novimi zakonskimi predpisi nikakor ne bodo zožene, ampak bodo brez dvoma še razširjene. Že v dosedanjih okvirih samoupravnih pravic pa obstaja vrsta vprašanj, ki jih je treba vsestransko analizirati in iskati najustreznejšo rešitev za v bodoče.

Rekli smo, da je statut za delovni kolektiv neka »ustava v malem«. Zato je potrebno, da je statut sestavljen v skladu z duhom in naprednimi smernicami naše nove ustave ter da tudi preide v zavest vsakega člana delovnega kolektiva. Upoštevač navedeno se nam kaže sam po sebi postopek pri izdelavi in sprejemanju statuta. Pri sestavljanju statuta je potrebno sodelovanje celotnega delovnega kolektiva. Predosnutek naše nove republiške ustave pravi v svojem 41. čl.: »Delovna organizacija ima svoj statut, ki ga sprejme delavski svet, potrdi pa delovni kolektiv.«

Potrđitev statuta s strani delovnega kolektiva nikakor ne sme postati gola formalnost. Statut bo vseboval važna določila in delovni kolektiv mora natančno vedeti, kaj potrjuje. Če pa hočemo zagotoviti to, da bo delovni kolektiv vedel, kaj potrjuje ter da bo na drugi strani besedilo statuta, ki mu bo predložen v potrđitev, tudi res sestavljeno v skladu s potrebami in stremljenji delovnega kolektiva, pa je potrebno, da že pri sestavljanju predloga statuta sodeluje v čim večjem številu celotni delovni kolektiv.

Upoštevač navedeno se nam sam po sebi izlušči postopek pri sprejemanju statuta:

1. Priprava gradiva. V tej fazi dela mora delovni kolektiv analizirati obstoječe stanje in določiti: kaj hočemo — kaj nam ob sedanjem stanju samoupravnih predpisov odgovarja in kaj nam ne odgovarja — kako urediti vprašanja, ki se kažejo kot pereča oziroma nezadostno urejena. V tej fazi bo moral delovni kolektiv dati odgovor na vrsto vprašanj, ki se kažejo kot pereča in katerih večina je bila že nakazana na sejah samoupravnih organov. Ponovno bi kazalo obravnavati formiranje organov delavskega samoupravljanja, vprašanje odnosov med centralnimi organi upravljanja in organi ekonomskih enot, dalje vprašanje odgovornosti članov samoupravnih organov pri upravljanju podjetja, vprašanje čim boljšega informiranja članov kolektiva. Obravnavati bi bilo razna vprašanja s področja planiranja in delitve ustvarjenih sredstev — to je deleža proizvoda družbenega dela, ki gre delovni organizaciji in delovnim ljudem. Ponovno bi kazalo revidirati določene instrumente, da bi se zagotovilo vsem ekonomskim enotam enake startne osnove, da bi ob enakem delovnem naporu dosegle enake rezultate oziroma enaka sredstva ter da bi se s tem onemogočilo prelivanje ustvarjenih sredstev iz ene ekonomske enote v drugo. Pri samoupravljanju ekonomskih enot smo v preteklih letih dobili bogate izkušnje. Ravno sedaj je prilika, da se celotni sistem revidira in poišče oblike, ki bodo omogočale še boljše uspehe. Pri sestavljanju predloga statuta bomo morali odgovoriti tudi na vprašanje, katere zadeve naj se prepuščajo v neposredno odločanje celotnega delovnega kolektiva.

Ne bi bilo pravilno, če bi komisija za pripravo predloga statuta postavila sama od sebe določena stališča in jih dala le v obravnavo delovnemu kolektivu. Nasprotno — ta dokončna stališča se morajo izoblikovati šele na osnovi predhodne obravnave v kolektivu.

2. Na osnovi predhodnih razprav v delovnem kolektivu se bo sestavil predlog statuta. Za posamezna področja: samoupravni organi, formiranje in razdeljevanje ustvarjenih sredstev, planiranje, pravice in dolžnosti proizvajalcev itd. bo treba ustanoviti posebne podkomisije, ki bodo usmerjale predhodno razpravo v delovnem kolektivu in sodelovale pri sestavljanju predloga statuta.

3. Obravnavanje predloga statuta v celotnem kolektivu.

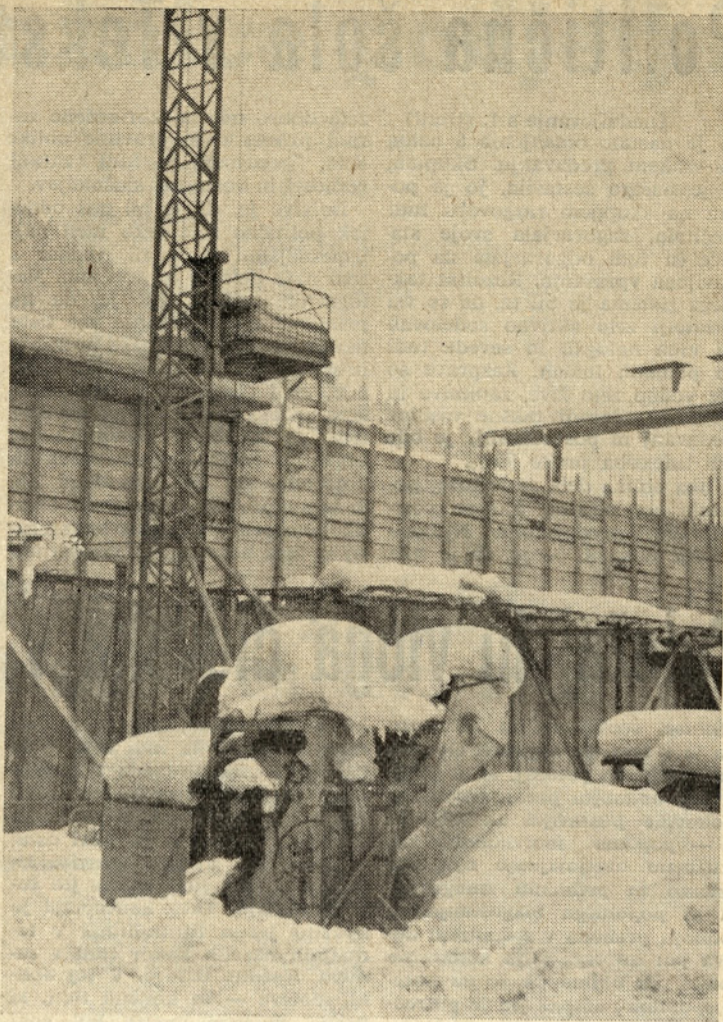
4. Dopolnitev oziroma sprememba predloga statuta na osnovi rezultatov javne obravnave.

5. Predložitev dokončnega besedila statuta v sprejem Centralnemu delavskemu svetu in v potrđitev celotnemu delovnemu kolektivu.

Pri sprejemanju statuta bi bila možna tudi druga pot: komisija bi izdelala predlog statuta, ga formalno obrazložila, nakar bi se natisnil in razdelil med člane kolektiva, ki bi morda prebrali posamezna določila, največjega dela vsebine pa najbrže ne; po formalnem sprejemu in potrditvi pa bi prešel v pozabo oziroma v arhiv. Če bi šli pri sprejemanju statuta po tej poti, bi zgrešili namen te akcije.

Statut mora rešiti vrsto problemov: jasno mora določiti organizacijo in načela poslovanja podjetja, postaviti perspektivo nadaljnega razvoja, določiti sistem upravljanja podjetja, jasno določiti pravice in dolžnosti članov kolektiva — določiti osebne pravice in materialne pogoje ter s hirarhično razmejitvijo določiti vsakomur njegovo »mesto« v podjetju in s tem zagotoviti delovnemu človeku njegovo pravno sigurnost.

Nastaja torej vrsta vprašanj, ki delno niso dokončno oziroma najboljše urejena, pa jih je treba urediti — a le po vsestranski izmenjavi mnenj.

Gradnja predpredilnice trenutno stoji

Kako so osnovni obrati izvršili plan v januarju

(dalje z 2. strani)

PREDILNICA II

Predilnica II je dosegla 100,4 odstotka. Ta enota je imela za januar dokaj visok plan, poleg tega pa ji je nagajal tudi bombaž za številke od 16 do 34, ker mešanice niso odgovarjale.

PREDILNICE SKUPAJ STA DOSEGLI 100,2 odstotka izvršitve plana.

TKALNICA I

Ta enota ni imela posebnih problemov, razen manjših izpadov zaradi pomanjkanja toka. Dosegla je 113 odstotkov.

TKALNICA II

Tkalnica II ni dosegla postavljenega plana in sicer zaradi naslednjih vzrokov:

SKUPNI USPEH TKALNICE I IN TKALNICE II JE 108,4 Odstotka.

PLEMENITILNICA I

Plemenitilnica I je imela resne težave s prevozom blaga v novo belilnico. Problem je nastal tudi okoli preskrbe s pomožnim materialom, kot je gostilo za tiskanje in podobno. Uspeh te enote je 108,5 odstotka.

PLEMENITILNICA II

V tej enoti je povzročala resne težave para, ker jo je prav v kritičnih momentih primanjkovalo. Tako so morali v belilnici blago peljati tudi po dva do trikrat skozi stroj namesto enkrat. Ta problem okoli pare bo torej treba nekako urediti, da ne bo nepotrebnih izpadov in večkratnega beljenja. Isti problem so imeli tudi v barvarni. Večne nevedčnosti imajo tudi s preskrbo kemikalij, ki jih dostikrat dobijo prav v zadnjem trenutku. Januarja so bili celo večkrat na tem, da bodo obstali. Kljub težavam pa je enota dosegla 103,6 odstotka.

PLEMENITILNICE STA SKUPAJ JANUARJA DOSEGLI 107,1 Odstotka.

Iz podatkov vidimo, da so letos osnovne enote boljše izpolnile svoje planske obveznosti kot lani, kar je vsekakor pohvalno in pozitivno. Zasluga gre strokovnemu vodstvu in organizacijam, ki so znale odstraniti lanske napake.

Za mesec februar pa lahko pričakujemo, da bodo plan izpolnile že vse enote, torej tudi tkalnica II.

Nesreče januarja v obratu I

1. Kalan Ida

Delovno mesto: prisukovalka
Vzrok in opis nezgode: pri nameščanju zabojevka s cevki na nosilni okvir, kateri drsi po nameščenem tiru (pravokotno železo) ob stroju. Ker pa zabojevka ni dobro namestila, ji je padel na levo nogo. Dobila je lažje poškodbe na palcu leve noge.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 7 delovnih dni, oziroma 56 ur.

Izguba narodnega dohodka	45.360
Podjetje je izplačalo	6.382
Skupaj izguba v času bolovanja	51.742

2. Križaj Janez

Delov. mesto: delavec pri pralensko pralnem stroju
Vzrok in opis nezgode: Tovariš

Križaj in njegov sodelavec sta peljala z vozom mizo mokrega blaga. Ko pa je tovariš Križaj stopil obut v coklje na ploščino, ki pokriva odtočni kanal, mu je spodrsnilo. Padel je na betonska tla tako, da si je izpahnil desno roko v rami:

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 15 delovnih dni oziroma 120 ur.

Izguba narodnega dohodka	97.800
Podjetje je izplačalo	14.578
Skupaj izguba v času bolovanja	112.378

3. Tič Anton

Delovno mesto: II. pomočnik film. tiskarja
Vzrok in opis nezgode: Kot običajno je imenovani mazal z oljno krpno tračnico glavnega transpor-

ta filmskega tiskarskega stroja. V tistem trenutku, ko je imel roko pod tračnico je tiskar brez predhodnega obvestila stavil stroj v pogon, zaradi česar je tračnica filmskega tiskarskega stroja stisnila in poškodovala ponesrečenemu kazalec na desni roki.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 13 delovnih dni oziroma 104 ure.

Izguba narodnega dohodka	84.240
Podjetje je izplačalo	10.653
Skupaj izguba v času bolovanja	94.893

4. Štefe Stane

Delovno mesto: Brusač mikalnikov
Vzrok in opis nezgode: Tov. Štefe je šel k stroju z namenom, da bi ga brusil, na gladih be-

tonskih tleh mu je spodletelo, tako da je padel in se z roko lovil in z njo udaril ob penjer, pri čemer je dobil lažje poškodbe na desni roki.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 4 delovne dni oziroma 32 ur.

Izguba narodnega dohodka	25.920
Podjetje je izplačalo	5.074
Skupaj izguba v času bolovanja	30.994

5. Indihar Olga

Delovno mesto: laborantka
Vzrok in opis nezgode: Pri uvajanju tkanine med valje foularda so ji ožemalni valji zgrabili prste desne roke in potegnili roko do dlani v stroj. Dobila je lažjo poškodbo.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 8 delovnih dni oziroma 64 ur.

Izguba narodnega dohodka

Izguba narodnega dohodka	51.840
Podjetje je izplačalo	5.863
Skupaj izguba v času bolovanja	57.703

6. Slak Ana

Delovno mesto: prisukovalka
Vzrok in opis nezgode: Imenovana je snemala na prstancem stroju prejo v snemalni zabojevček, kateri je namšen na ogrodju stroja. Ko je premikala zabojevček naprej, ga je nepravilno dvignila s kolenom in ji je padel na nogo. Dobila je lažje poškodbe.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 4 delovne dni oziroma 32 ur.

Izguba narodnega dohodka	25.920
Podjetje je izplačalo	4.498
Skupaj izguba v času bolovanja	29.418

Politična šola v Tekstilindusu

(nadaljevanje s 1. strani)
ko je nastalo omenjenih 8 nalog po vsakem predavanju. Skupina, ki je nalogo sestavila, jo je potem na skupnem razgovoru tudi prečitala, zagovarjala svoje stališče in tudi odgovarjala na postavljena vprašanja. Rezultat takšnega sistema je bil ta, da so vsi slušatelji zelo aktivno sodelovali pri vseh nalogah in seveda tudi pri podanih temah. Razprave so bile vedno zelo žive, zanimive in koristne. Zaradi takšne vsebine predavanj in posvetovanj, je bila tudi udeležba preko 90%.

Taka oblika dela se je torej pokazala kot odlična, kar so potrdili tudi predavatelji. Njihovo mnenje nasploh pa je, da je šola

zelo dobro uspela, kot rečeno zaradi primerne in pravilne oblike dela, predvsem pa tudi zaradi resnosti in vestnosti slušateljev.

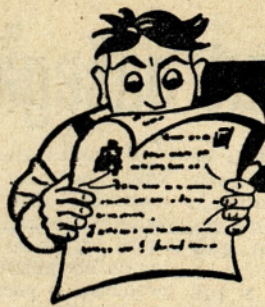
Dejstvo je, da je bil naš oddelek politične šole tako med najuspešnejšimi v občini, vendar s tem naše delo še ni končano. Naloga organizacije ZK je, da na primeren način prenese vse tiste naloge, ki so zajele naše notranje probleme in jih konkretno obdelale, med člane ZK v OO, obdelane probleme gospodarskega značaja pa na člane samoupravnih organov. Ta naloga je važna in potrebna, saj se bodo člani ZK in samoupravnih organov ter ostalih družbeno-političnih organizacij iz tega bogatega in razumljivo

obdelanega gradiva lahko mnogo reči naučili.

Seveda je jasno tudi to, da to ne sme biti prva in zadnja tovrstna šola, saj je v kolektivu še dovolj članov, ki jim je potrebna pri vsakdanjem delu v podjetju, pri sodelovanju v organizacijah in organih samoupravljanja v podjetju in v komuni. Prav bo zato, če bo naslednjo skupino možno organizirati že jeseni tega leta.

D. DJ.

V Testilcu bomo objavili najboljše naloge iz te politične šole. V današnji številki preberite prvo pod naslovom: **POLOŽAJ IN VLOGA ČLOVEKA V NOVI USTAVI.** Urednik

ZANIMIVO

Preberite!

V tkalnici I imajo velike nevšečnosti zaradi vodnih prh izpod strehe. Na steklenih delih strehe se namreč voda kondenzira preko dneva, ponoči zmrzne, zjutraj pa se otaja in nabira na vodoravnih policah pod stropom. Ko je polica polna, pljuskne na tkalko, da je v trenutku mokra, poškropi jermenice, da se raztezajo in zato slabo delujejo ali pa pljuskne v zabojček s prejo, ki je potem seveda neuporabna.

Razumljivo je, da se prizadete tkalke upravičeno razburjajo, saj imajo že ob normalnih pogojih dovolj dela in težav. Težko je potem od njih zahtevati, da bi delale z voljo in vestno, če so osem ur mokre takorekoč do kože.

Problem verjetno ni težko rešljiv, pa zato ne smemo odlašati in čakati, da bo bolje.

V uredništvu smo zvedeli, da so nekateri upokojeanci nezadovoljni, ker ne prejemaajo TEKSTILCA. V listu smo že večkrat objavili, da morajo vsi, ki ga ne dobijo, sporočiti svoj naslov, pa ga bomo takoj poslali. Naslov je treba poslati tovarišici Cilki Roš. Njena interna telefonska številka je — 89.

V prihodnje prosimo uredništvo tudi vse tiste, ki odhajajo v pokoj, da pred odhodom oddajo svoj naslov omenjeni tovarišici!

V začetku meseca je obiskala naše podjetje veččlanska inozemska delegacija udeležencev mladinskega kongresa v Beogradu. Kako so potekali razgovori pa na žalost ne vemo.

ALI KOMISIJE SPLOH DELAJO?

Vsi vemo, da je v podjetju veliko komisij pri tem ali onem samoupravnem organu, organizaciji itd. Verjetno bi mnoge člane kolektiva zanimalo delo ene ali druge, vendar je doslej o svojem delu in uspehih ter težavah spregovorila v listu le **STANOVANJSKA KOMISIJA**. Napačno bi seveda bilo, če bi na osnovi tega trdili, da ostale komisije ne delajo, vendar pa bi lahko rekli, da z njimi nekaj le ni v redu, in sicer: **MORDA SE JIM NE ZDI POTREBNO, DA BI O SVOJEM DELU OBVEŠČALE TUDI OSTALE ČLANE KOLEKTIVA, MORDA PA NIMAJO KAJ NAPI-SATI, MORDA TUDI NE ZNAJO NAPISATI.**

No, videli bomo v prihodnji številki, kaj velja za eno, kaj za drugo komisijo.

logično nadaljevanje v razvoju naše ustavnosti.

Ustava iz leta 1946 je, po Kardeljevih besedah, bila odsev naših potreb po utrditvi pridobitev revolucije in po ustvaritvi takšnih političnih pogojev, v kakršnih smo lahko revolucijo uresničili do kraja. Vloga neposrednega sodelovanja delovnih množic v upravljanju in družbeni iniciativi in kontroli je bila sicer takrat že močno poudarjena. Ustavni zakon iz leta 1953 je odprl pot praksi samoupravljanja v gospodarstvu in dal pobudo za krepitev in razširitev družbenega upravljanje nasploh.

Osnutek nove ustave pa postavlja družbeno samoupravljanje kot osnovo družbenega življenja in to ne samo v ekonomskih odnosih, ampak v družbenih odnosih nasploh. Torej predstavlja stopnjo naprej od delavskega samoupravljanja k splošnemu družbenemu upravljanju, v katerem so izenačeni vsi delovni ljudje, brez ozira na področje, na katerem delajo.

ku v socializmu, potem je povsem naravno, da tudi ustava, ki nastaja v času prehoda v socializem, postavlja človeka na prvo mesto. Osnovno merilo za vlogo človeka v družbi je po novi ustavi delo. Vse njegove pravice izhajajo iz dela in z delom jih tudi uveljavlja. Taka koncepcija je izrazito jasno formulirana v temeljnih načelih kakor tudi v samem besedilu ustave. V tej obliki, matere — in končno tisti, ki lirane, nastopa človek kot subjekt ustavnih določil, torej je on tisti, ki bo oblikoval podoben družbenih odnosov v vsakdanjem življenju in to predvsem kot samoupravljavec in upravlja-vec na vseh področjih družbenega življenja. Tu torej ni več deklarativnih določil, da sme to in ono, ampak mu je zagotovljena osnovna pravica samoupravljanja, v okviru katere bo uveljavil svoje težnje za pravične odnose v družbi in za skladen razvoj vse družbe na poti v socializem.

Ker pa vsi ljudje niso sposobni za delo in torej ne morejo uveljavljati svojih pravic z delom (to so tisti, ki še ne morejo delati, to je otroci, dalje tisti, ki trenutno ne morejo delati — bolniki, matere — in končno tisti, ki ne morejo več delati, to so stari ljudje) so nujna tudi taka določila, ki tem kategorijam zagotavljajo pravice, ki ne izhajajo iz dela in v teh določilih nastopa človek kot objekt. S poglobljanjem in razširjanjem samouprave in uprave občanov se posredno tudi te kategorije vključujejo v prvo kategorijo, ter navsezadnje v samoupravnih in upravnih aktih neposredni upravljalci lahko skrbijo za svoje najbližje v duhu načel, ki veljajo za aktivne upravljalce.

V tej luči gledano je naša ustava res nekaj novega, čeprav je

Tako ne moremo in ne smemo delati!

Kam s starejšimi in bolnimi člani našega kolektiva?

Vzemimo neko ekonomsko enoto. Razmere v njej so vsako leto težje. Osnovni plan se iz leta v leto povišuje, zahteva se vedno boljše kvaliteta, kljub slabšim surovinam, zahteva se vedno večja produktivnost in vestnost. Vse to pa je treba izvajati z nepovečano delovno silo, ker je le tako možno obdržati vsaj enake osebne dohodke nasproti preteklim letom. Razumljivo je zato, da je

pri takem tempu važen vsak član te enote, da je važna tudi vsaka delovna ura, ki izpade zaradi tega ali onega vzroka.

Nič čudnega torej ni, če so v taki enoti začeli razmišljati o tem, kako bi se znebili vseh tistih članov, ki niso več enakovredni po svojih sposobnostih večini. Med te spadajo starejši in tisti, ki delajo samo po 4 ure in seveda tudi taki, ki smejo delati samo v eni ali največ v dveh izmenah. Vsi ti so za doseganje večjih uspehov enote resna ovira, ker onemogočajo pravilne porazdelitve vseh članov na vse izmene, ker ne dosegajo norm, ker je zaradi njihovega 4-urnega delovnika zapletena in otežkočena organizacija dela v enoti in podobno. Vse to je res, vendar bi bilo krivično, če bi probleme gledali samo s te plati in jih tako tudi reševali. Ne smemo pozabiti, da so vsi tisti, ki so danes starejši, bili mekoč tudi mladi in polni delovnih moči, ki so jih iz leta v leto vlagali v svoje delo, v uspehe podjetja. Ne smemo pozabiti, da so mnogi žrtvovali tudi svoje zdravje, da so torej danes še bolj upravičeni do lepšega življenja kot vsi tisti, ki so z delom komaj začeli, ki so le malo uspeli doprinesiti podjetju in skupnosti. Predvsem pa nikar ne pozabimo, da bomo tudi sami mekoč na tem mestu, morda še bolj potrebni pomoči in razumevanja.

Spraševati se: **KAM S STAREJ-SIMI IN BOLNIMI ČLANI ENOTE**, je zato sebično in nečloveško. Tako dela samo človek, ki mima razumevanja za sočloveka, čeprav zahteva, da bi pa družba morala

imeti do njega ne vem kakšno razumevanje. Zato tak človek res ni dober član družbe, čeprav bi njegovo naziranje bilo za nekatere člane enote koristno in ugodno. **K VRAGU S TAKO KORISTJO, KI GRE NA RAČUN SODELAVCA, SOTOVARIŠA!**

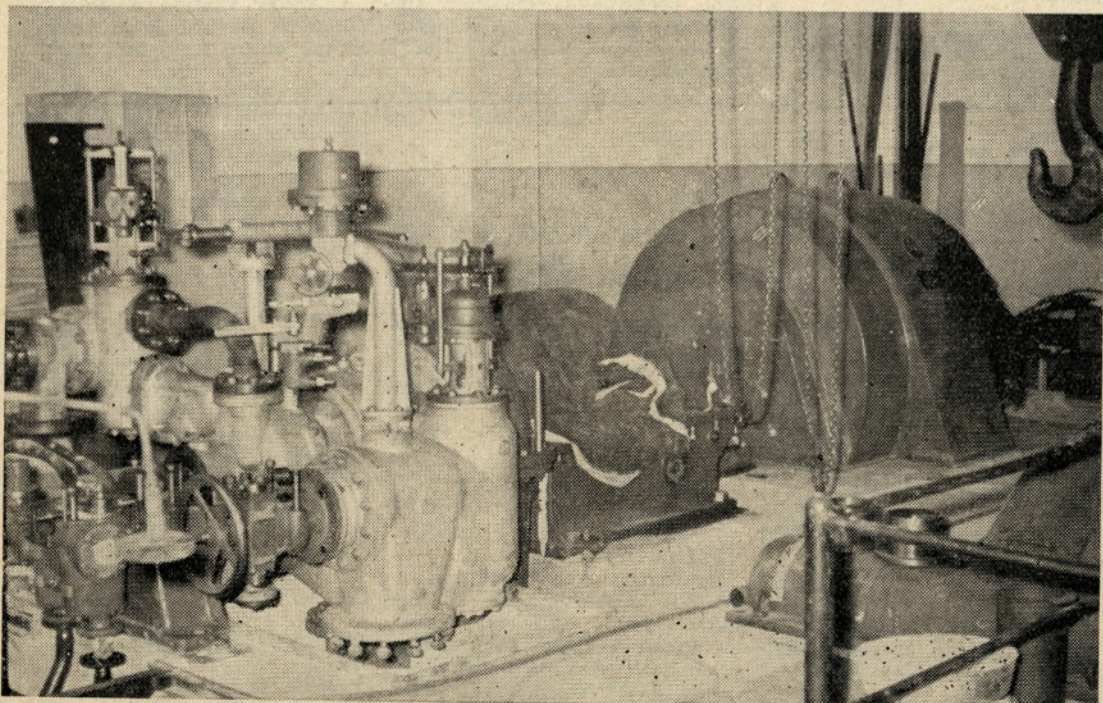
Seveda s tem ne mislim reči, da je treba pustiti vse pri starem, pa naj gre svojo pot, tako ali tako. Dejstvo je, da so takšne razmere resnično problematične in lahko tudi usodne. Zato jih je treba proučiti in najti ustrezno rešitev, ki bo koristna in neboleča, čeprav bo dolgotrajnejša in zahtevnejša.

Razumljivo je, da bi ekon. enote tu lahko dosegle mnoge izboljšave in prednosti, če bi začele probleme pravilno reševati. Veliko bi k pravilni in ustrezni tovrstni politiki lahko pripomogle prav sindikalne podružnice po ekonomskih enotah in člani osnovne organizacije ZK, saj so to problemj nas vseh in jih nikakor ne more reševati le nekaj ljudi ali morda celo posameznik.

V ČLANKU SEM SKUSAL POVEDATI, DA NI PRAVILNO NITI ČLOVEŠKO POSTAVLJATI TAKŠNA IN PODOBNA VPRAŠANJA KOT JE NASLOVNO. UPAM, DA JIH V PRIHODNJE TUDI NE BOMO VEČ POSTAVLJALI V TEM SMISLU.

P. G.

Dopisuj v tvoj list!

Montaža turbine hitro napreduje

O delu sindikalne podružnice podjetja

SESTAVEK OBSEGA: SHEMO SINDIKALNE PODRUŽNICE, SPLOŠNE PODATKE O NJENIH ORGANIH, FINANČNA POROČILA IN ŠE KRATKA POROČILA O DEJAVNOSTI PODRUŽNICE IN IZVRŠNIH ODBOROV PO EE.

Shemo objavljamo zato, da bo v bodoče vsem članom kolektiva jasno, kaj je sindikalna podružnica podjetja, kaj tovarniški odbor in kaj so sindikalne podružnice po EE.

SPLOŠNI PODATKI

Najvišji organ sindikalne podružnice podjetja je SKUPŠČINA. Le-ta zastopa sindikat navzven po svojem izvršnem organu, ki ga v našem podjetju imenujemo TOVARNIŠKI ODBOR.

Skupščina koordinira delo sindikalnih podružnic EE, jim svetuje in daje smernice za pravilno delo.

Skupščina šteje 69 članov. Iz članov skupščine je izvoljen tudi 11-članski tovarniški odbor. Skupščina voli tudi predsednika in tri podpredsednike, medtem ko blagajnik ni voljen član. Predsednik skupščine je hkrati tudi predsednik tovarniškega odbora, medtem ko so podpredsedniki obenem tudi predsedniki posameznih komisij pri tovarniškem odboru.

Skupščina ima dalje tudi nadzorni odbor.

Tovarniški odbor ima torej svoje komisije, in sicer naslednje:

- organizacijsko kadrovska,
- ideološka,
- športno
- za delo z ženami,
- za pritožbe
- potrošnih dobrin
- ZB,
- vzajemne pomoči,
- za razporeditev voženj z avtobusi

Sindikalne podružnice EE pa imajo svoje izvršne odbore, ki so močni od 6 do 11 članov. Izvršni odbor ima voljenega predsednika, tajnika in blagajnika.

Vsi ti organi zajemajo preko 200 aktivnih članov. (Točen seznam smo že objavili v eni zadnjih števil v letu 1962!)

NA KRATKO O DELU TEH ORGANOV

TOVARNIŠKI ODBOR:

Odbor je imel skupno 11 sej, na katerih so člani razpravljali predvsem o naslednjih problemih:

1. GOSPODARSKI PROBLEMI V OKVIRU PODJETJA

- razprava o rezultatih nagrajevanja,
- problematika volitev v delavske svete,
- organizacije proizvodnih sestankov,
- ustanovitev stanovanjske zadruga,
- regresija za letne dopuste,
- sprejem pravil in hišnih redov počitniških domov,
- poročilo upravnega odbora počitniških domov,
- problemi preventivnih pregledov v obratu II,
- problemi pri izdelavi pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov za leto 1963,
- statuti gospodarskih organizacij,
- plan proizvodnje in delovne sile za leto 1963.

2. GOSPODARSKI PROBLEMI V OKVIRU OBČINE IN NASPLOH

- razprava o novih instrumentih delitve dohodka v gospodarskih organizacijah v letu 1962 in priporočilo zbora proizvajalcev ter družbeno-političnih organizacij občine,
- tolmačenje zakona o socialnem zavarovanju (priprava na tolmačenje, poročila o poteku razprav itd.),
- teden TBC in teden otroka,
- priprave za plenarno zasedanje ObsS Kranj,
- organizacija sestankov in predavanj o Zvezni in Republiški ustavi,
- novoletna jelka (priprave in poročila o izvedbi).

3. ORGANIZACIJSKI PROBLEMI SINDIKALNIH PODRUŽNIC V PODJETJU

- prodaja ostankov blaga,
- tekstiliada,

- predračun sindikalne podružnice podjetja in ostalih organizacij,
- članarina sindikalnih podružnic EE,
- kadrovske spremembe v tovarniškem odboru,
- izobraževanje sindikalnega kadra,
- poročila o stanju finančnih sredstev sindikalnih podružnic,
- občni zbori sindikalnih podružnic.

4. OSTALI PROBLEMI

- izredni prispevki za mladinski dom »DEBELI RTIČ«,
- kolektivno zavarovanje članov kolektiva,
- naročila za časopis Delavska Enotnost,
- razne ponudbe drugih podjetij za prodajo njihovih izdelkov,
- proslava dneva republike,
- kongres strokovnih sindikatov,
- dan žena,
- reševanje prošelj, podpor; urejevanje manjših zadev itd.
- Poleg rednih sej tovarniškega odbora, so bili tudi večkratni posveti s predsedniki IO. Na teh posvetih so obravnavali naslednje:
 - sklepe TO in priporočila,
 - proizvodne sestanke (njih organizacija in pripravo),
 - poročila o delu sindikalnih podružnic EE in bodoče delo IO v letu 1962,
 - pojasnila v zvezi s tolmačenjem zakona o socialnem zavarovanju

- kolektivno zavarovanje,
- plan proizvodnje za leto 1963,
- priprava kadra za nova vodstva v izvršnih odborih EE in v DS,
- izkaznice članov,
- preventivni pregledi v obratu II,
- izdelava poročil IO.

Medtem ko je TO zares široko zajel in tudi obdelal področje svojega dela, pa so se IO predvsem omejili na: delitev ostankov, na dajanje socialnih podpor, izvrševanje planskih nalog, na dvig produktivnosti in kvalitete, na organizacijo masovnih sestankov, kolektivno zavarovanje, na problematiko v njihovi EE.

Predvsem je treba povedati, da so se vse preveč spuščali v razne drobnarije (prodaja ostankov, podpore itd.), medtem ko so jedro svojega dela obravnavali le površno in redko. Da je tako res, je vidno iz njihovih poročil, ki so miho rečeno površna in slaba.

Ni dvoma, da so se IO morali v letu 1962 boriti z različnimi težavami, da so bili dostikrat prepuzeni le sebi in svojim sposobnostim, vendar bi ob pravilnem angažiranju svojih članov lahko naredili znatno več kot so. Naloga TO v letu 1963 bo torej predvsem ta, da bo okvirno določil program dela IO ter da bo skozi vse leto nadzoroval njihovo delo oziroma izvrševanje danih nalog. Le tako bodo IO postali temelji te organizacije v podjetju, kar danes na žalost še niso.

- č) naročnina časopisa DE 3.600
- d) honorar za doplač. pri ost. 21.655
- e) darilo vojakoma 2.000 48.455 din
- Sa: (denar na tek. račun) 19.380 din

EE Splošna uprava

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. članarine 166.821 din
2. Izdatki: socialna pomoč 7 čl. 90.650
 - a) novoletna darila noč. čuvajem vratarjem 14.000
 - dežurni gasilci 12.000
 - kurirji 10.000
 - b) naročnina časopisa DE 4.000
 - c) stroški pri volitvah 3.840
 - Sa: (denar na tek. račun) 1.000 135.490 din

EE Delavska restavracija

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. član. 21.210 din
2. Izdatki: — 21.210 din
- St: (denar na tek. račun)

Finančno poročilo komisij za leto 1962

KULTURA — PROSVETA

1. Dohodki: dotacija sind. podružnice 200.000 din
2. Izdatki: plačani prevozi v gledališče 77.990
 - a) plačana abonmajska vstop. za šof. 3.590 81.580 din
 - Sa: 31. 12. 1962. neporabljena sredstva 118.420 din

SPORTNO DRUSTVO

1. Dotacija od sindikalne podružnice 430.000 din
2. Izdatki: —
 - I. Kegljači plačilo steznine 67.510
 - a) nabava copat za kegljače 9.894
 - b) nabava nagrad za sind. tekm. 15.756
 - c) stroški zaključnega tekm. 5.000 98.160 din
 - II. Sahlsti plačane gostinske usluge na šahovskem tekmovanju 18.402
 - a) izplačane dnevnice tekmovalcem 90.168
 - b) povrnitev izgubljenega zaslužka tekmovalcem 15.480
 - c) prevozni stroški na tekmovanje 16.480
 - č) nabava tekmovalnih nagrad 3.648 144.178 din
 - Sa: 31. 12. 1962 neporabljena sredstva 178.662 din

KOMISIJA ZB

1. Dohodki: Dotacija od sindikalne podr. 400.000 din
2. Izdatki: Izplačane pomoči terenskim odborom in kom. ZB 100.000
 - a) denarna pomoč članom ZB našega delovnega kolektiva 73.500
 - b) denarna pomoč članom ZB izven naš. del. kolektiva 62.250
 - c) izplačilo za pogostitev članov ZB iz Crnomlja 30.000
 - č) Stroški izleta in pogostitev upokojenih članov ZB 40.000
 - d) izplačane dnevnice 15.000
 - e) prispevek članom ZB za družabni večer ob zaključku strok. tečaja 10.000
 - f) prevozni stroški 39.960
 - g) za odkup spominskih slik 1.500 372.210 din
 - Sa: 31. 12. 1962 neporabljena sredstva 27.790 din

Blagajnik SP (Sladič Silvo)

Finančno poročilo IO EE za leto 1962

EE predilnica I

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. član. 208.797 din
2. Izdatki: socialna pomoč 24.000
 - a) darilo upokojencem 33.700
 - b) darilo vojakom za novo leto 1.000
 - c) naročnina časopisa DE 4.080 62.780 din
 - Sa: (denar na tek. račun) 146.017 din

EE tkalnica I

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. član. 608.344 din
2. Izdatki: socialna pomoč 318.000
 - a) nagrade zap. 3.000
 - b) darilo knjige za mojstrsko šolo 29.690
 - c) darilo vojakom za novo leto 17.000
 - č) naročnina časopisa DE 28.960 396.650 din
 - Sa: (denar na tek. rač.) 211.694 din

EE plemenitilnica I

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. član. 282.990
 - „ prispevki članov kolektiva za socialno pomoč 9.950 292.940 din
2. Izdatki: socialna pomoč (12 čl.) 120.000
 - a) darilo vojakom za novo leto 1.000
 - b) naročnina časopisa DE 4.320 125.320 din
 - Sa: (denar na tek. račun) 167.620 din

EE vzdrževalni obrati

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. čl. 119.070
 - „ prispevki članov kolektiva za socialno pomoč 6.100 125.170 din
2. Izdatki: socialna pomoč 6 čl. 70.000
 - a) darilo vojakom za novo leto 3.000
 - b) naročnina časopisa DE 3.360 80.460 din
 - c) venec umrlemu članu 4.100 44.710 din
 - Sa: (denar na tek. račun)

EE predilnica II

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. član. 115.265 din
2. Izdatki: socialna pomoč (5 čl.) 40.000
 - a) darilo vojakoma 2.000
 - b) naročnina časopisa DE 3.840 47.340 din
 - c) stroški pri volitvah 1.500 107.925 din
 - Sa: (denar na tek. račun)

EE tkalnica II

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. član. 414.653 din
2. Izdatki: socialna pomoč 146.200
 - a) darilo upok. članu 10.000
 - b) stroški pri volitvah 3.000
 - c) darilo vojakom za novo leto 3.000
 - č) dop. honorar za prod. ost. 41.275
 - d) naročnina časopisa DE 6.240 209.715 din
 - Sa: (denar na tek. račun) 204.938 din

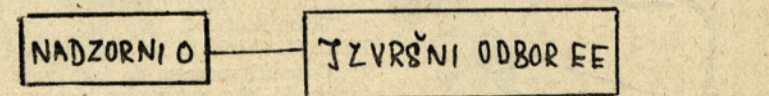
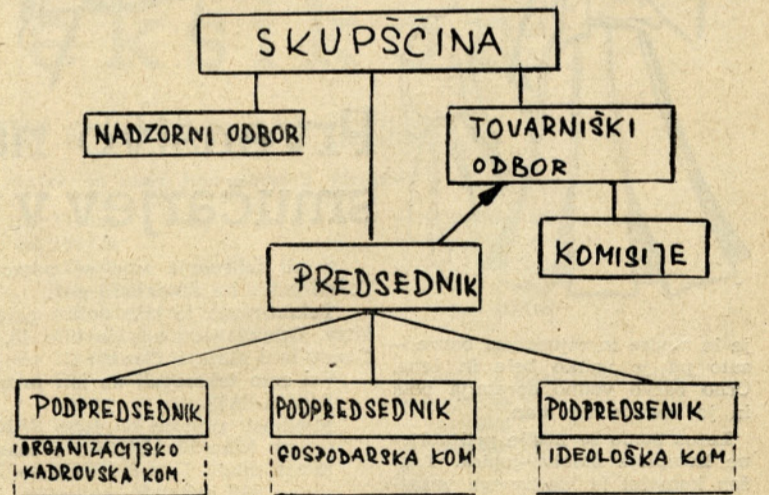
EE plemenitilnica II

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. čl. 84.947
2. Izdatki: socialna pomoč (5 čl.) 45.000
 - a) Dotacija TO za kritje izdatkov 1.853 86.800 din
 - b) darilo upok. članom (3 čl.) 37.200
 - c) stroški pri volitvah 1.000
 - c) naročnina časopisa DE 3.600 86.800 din
 - Sa: —

EE vzdrževalni obrati II

1. Dohodki: 30% od pobrane sind. član. 67.835 din
2. Izdatki: socialna pomoč čl. 9.000
 - a) nagrada 6.000
 - b) stroški pri volitvah 1.000
 - c) prispevek za vožnjo eksk. 5.200

Shemi skupščine in izvršnega odbora EE

Obvestilo!

OBCNI ZBORI PO EKONOMSKIH ENOTAH BODO OD 25. FEBRUARJA DO 9. MARCA. — SINDIKALNA PODRUŽNICA PODJETJA PA GA BO IMELA SREDI MARCA.

ZENA in svet

Modna pomlad

Kaj nam predlagajo vodilni modni kreatorji za letošnjo pomlad. Letošnja moda se bistveno ne loči od lanske — jesenske in zimske. Se naprej so moderna zvonasta in ravna krila, jopice dolge in kratke, ravne in poloprijete, rokavi so ozki, krojeni ki-mono, ali pa so všiti.

Pomlad bo doba kostima. Obnovili so stare klasične kostime in tako srečujemo v pomladnih modnih kolekcijah vse vrste kostimov, kolikor se jih spomnimo. Jopice so s pasom ali brez njega, večinoma poloprijete — videli smo tudi jopice, ki so podobne vojaškimi — to so dolge oprijete z našitimi žepi in majhnim, strogim ovratnikom. Pri ovratnikih prevladujejo še vedno fazone, uveljavlja pa se ponovno šal ovratnik. H kostimu nosimo ravno ali nekoliko zvonasto krilo. Se vedno so moderna krila z različnimi gubami, ki so navadno zašite dolgo — kakih 25 cm do roba krila. Dolžina kril se ni izpremenila, krilo je tako dolgo, da ravno še polkrije kolena.

Zanimivo je, da so letos zelo moderni brezokavnički, ki jih nosimo pod jopico kostima.

Pas je poudarjen in mnogo modelov, predvsem pri večernih oblekah je v pasu (gornji del) oprijete.

Posebno poglavje so bluže. Pri teh dajejo kreatorji duška svoji fantaziji. Imajo bogate naborke — na rokavih ob vratu, na hrbtu; ovratniki so razkošne volane, bluže so precej dolge, ali pa jih nosimo v krilu.

Pri vseh modelih se vratni izrez širi in odpira na hrbet.

Kaj pa barve? Najjasneje jih ilustriram, če rečem, da so to barve slaščic. Vsi pastelni toni, malo

nega blaga vidite na skici. Na drugi skici je mladostno krilo z zalikanimi gubami in moderna pikčasta bluža. Gube v krilu so lahko v drugi barvi — v barvi pikic na bluzi. Na primer:

Bluža je mlečno bele barve z rjavimi pikami, krilo je drap barve z rjavimi gubami. K taki bluzi bi lahko oblekle tudi oranžno krilo z belimi ali rjavimi gubami, ali zeleno pastelno krilo z belimi gubami itd.

Pristavljam tri skice klobučkov.

Stanka Bole

Prvenstvo naših smučarjev v veleslalomu

Sredi februarja smo se pomerili prvič tudi smučarji podjetja Tekstilindus na Šmarjetni gori.

Tekmovanje je bilo dobro pripravljeno, proga lepo trasirana in hitra. Udeležencev nas je bilo 18, in sicer: 6 mladincev, 8 mlajših članov in 3 starejši člani.

Vsi smo tekmovali na isti progi.

REZULTATI :

Mladinci: prvi je bil Ivan SAJOVIC s časom: 31,5 sekund, drugi pa Niko SRABOČAN s časom 34,2 sekunde.

Mlajši člani: Tine BERNIK — 24,6 sekund in drugi Zvone ROLIH — 24,7 sekunde.

Starejši člani: Mirko BAJZELJ je bil prvi s časom 28,2 sekunde, drugi pa Janez Hladnik — 34,8 sekunde.

Prvi od vsake skupine so prejeli kar lepa praktična darila.

Tekmovanje je bilo tudi nekako izbirno tekmovanje za letošnjo TEKSTILIADO, ki bo verjetno v Celju.

Omeniti moram, da ima naše podjetje nekaj zares dobrih smučarjev, ki bi z ustreznim treningom lahko dosegli zares lepe uspehe.

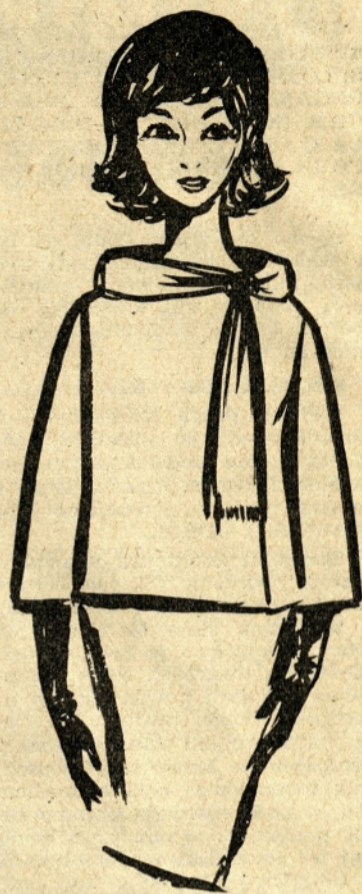
Ob zaključku tekmovanja je vse udeležence lepo pozdravila predsednica sindikalne podružnice, ANICA ROZMAN. Anica Rozman jim je zaželela tudi uspeh na TEKSTILIADI. Poudarila je tudi, da bi bilo podobno tekmovanje odslej lahko vsako leto.

Tako so tokrat smučarji našega podjetja pripravili na Šmarjetni lep športni dogodek, ki bi bil lahko vzpodbuda tudi ostalim.

Seveda ne bi bilo pravilno, če ne bi omenili še uspeha naših sancačev, ki so se 10. februarja udeležili občinskega sindikalnega prvenstva v sankah na Šmarjetni. Doseženi uspehi so res lepi, in sicer: ČLANI: Bogo Žun (Tekstilindus) I. mesto, Jože Benedik (Tekstilind.) II. mesto. Pri starejših članih pa je bil član našega podjetja, tov. Sta-
ne Česen tretji.

Za vsako nekaj ...

Počasi bomo vendarle dočakale pomlad. Ze sedaj bi bilo pametno preurediti, kaj bomo imele novega. Pazile bomo, da bo to, kar si bomo kupile, sodobno in praktično. Narisala sem nekaj kostimov in dve obleki. Prepričana sem, da si skoraj vsaka lahko privoščiti vsaj en model izmed teh, ker sem mislila na vse postave in starost.

A. Kostim poživlja krzno ob vratu in rokavih. Kroj je razviden iz skice. Model pristojna ženam, ki niso prepolne in ne majhne.

D. Upam, da je katera, ki ji je tak kroj tudi všeč. Ohlapna jopica se zapenja pri strani. Poživlja jo ovratnik, ki ga je mogoče tudi odstraniti.

B. Ta model lahko uporabijo tudi žene, ki imajo polne oblike. Jopica je ohlapna. Komplet poživlja obrobni šivi. Zapenja se tako, da se gumbi ne vidijo. Seveda jo lahko naredite tudi tako, da bodo gumbi vidni.

E. Obleka, ki jo lahko oblečete zvečer in popoldne, ko greste na obiske. Marsikatero polno postavo bo podaljšala. Seveda je model primeren le za enobarvno blago.

C. Kostim izpeljan iz klasične oblike. Ne bojte se, da drugo leto ne boste več moderni v njem. Pristojal bo tudi polnejšim postavam in vsem

F. Model, primeren za službo, ki ga bodo lahko uporabila mlada dekleta in žene z vitko postavo.

Ostani zdrav — Pavle!

Mnogi tega še nismo pričakovali, saj je bilo rečeno, da bo Pavle še nekaj let naš kurir.

Ker pa je Pavle znamenita oseba, saj kot kurir ni imel sebi enakega v naši komuni, smo ga pred odhodom prosili, da bi nam povedal, zakaj gre že sedaj v pokoj, kako bo živel v prihodnje in podobno. Pavle je bil takoj pripravljen ustreči; dejal pa je takole:

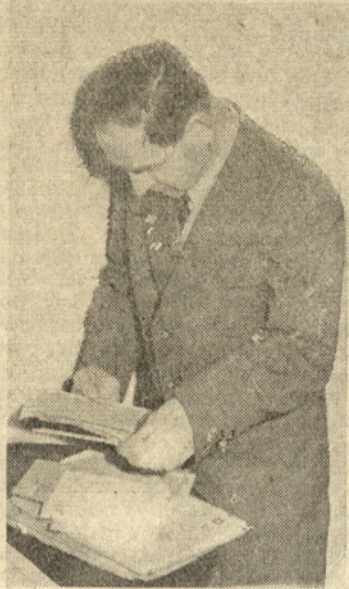
V pokoj grem zato, ker sem resno utrujen. Zaprošil sem za invalidsko upokožitev, ki mi jo je komisija tudi priznala. Sedaj se bom končno le odpočil. Zadnje čase sem imel toliko dela in po-

tov, da res nisem več zmozel vse urediti. Če dodam še izredno težke vremenske nepravilnosti in razmere, potem si lahko predstavljate, da sem bil dostikrat izčrpan in obupan. Kar pomislite: 3 krat do 5 krat službeno v mesto, večkrat po privatnih opravkih, nekajkrat v obrat II, vsaj enkrat skozi obrat I. Vse bi še šlo, če bi lahko šel s kolesom, pa sem dostikrat prišel komaj peš; taka je bila pot.

Ceprav sem bil večkrat preobremenjen, pa sem vendar delal z voljo in z veseljem, včasih sem pa tudi rekel kakšno krepko, če je bil kdo le preveč zahteven in

siten. Vem, da sem bil siten včasih tudi sam, vendar sem prepričan, da mi tega niste zamerili, saj sem rad ustregel vsem, če sem le utegnil.

Ceprav se trenutno veselim odhoda in počitka, pa mi bo kaj kmalu postalo dolgčas in takrat

se bom spominjal vseh vas v podjetju, vseh 17 dolgih let nazaj, odkar sem bil kurir v Tiskanini in pozneje v Tekstilindusu.

Kaj bom počel sedaj sicer točno še ne vem, vendar kurir ne bom več. Ostal bom lepo doma pri svoji ženi, šel sem in tja pomagat k sosedovim, predvsem pa se bom posvetil asparagusu, ki mi ga je zadnja zima nekoliko zmanjšala. Prej je bil dolg čez dva metra in moram reči, da je bil ponoš hiše. Treba ga bo torej zopet popraviti, kar ni tako enostavno. Vsak človek ima pač svojega konjička; moj je asparagus.

Vsem članom splošne uprave in tudi ostalim se zadnjič lepo zahvaljujem za vsa leta skupnega dela in za vse razumevanje, in seveda tudi za lepa darila, ki ste mi jih kupili ob odhodu. Želim vam v bodoče veliko uspehov in posebno tudi dobrega kurirja, vsaj takšnega kot sem bil po vašem pripovedovanju — JAZ.

Prav imaš, dragi Pavle. Bil si zares odličen kurir, vesten in priden, pošten in ustrežljiv. Takih kurirjev je malo, pa zato zaslužiš vso našo zahvalo in iskrene želje, da bi živel v miru in zadovoljstvu še dokaj let.

Ostani zdrav, dragi kurir — Pavle!

Mali leksikon

Vrste in karakteristike stavev in listovk v naših tkalnicah

V tkalnicah imamo več vrst stavev, in sicer ima obrat I sledeče:

Rüti ozke s širino
Rüti široke s širino
Picanol s širino
Hrdina ozke s širino
Hrdina široke s širino
Roscher s širino
Tinwald s širino
Železnačke s širino
Liversey s širino
John s širino
Keigy s širino
Statve brez oznake

do 115 cm
do 180 cm
117 cm
110 — 115 cm
155 — 165 cm
110 — 115 cm
do 120 cm
od 100 — 115 cm
110 cm
100 — 110 cm
100 cm
od 100 — 115 cm

— švicarske statve
— švicarske statve
— belgijske statve
— češke statve
— češke statve

Na statvah so montirane sledeče vrste listovk:

Horak-ove, ki so od starih listovk še najboljše, Stäubli-jeve, ki so dobavljene s Picanoli, so trenutno od vseh najboljše in Hupačke, to so češke listovke, ki so zelo stare in slabe. Običajne gladke statve služijo samo za tkanje tkanin s platnovo vezavo. Na statvah z notranjim in zunanjim predležjem se tke lahko poleg platnove vezave tudi keprove vezave 3/1 in 2/2 in običajno na zunanjem predležju tkanine v 5 veznem atlasu.

Kljub nabavi novih avtomatov,

po številu stavev prevladujejo še vedno stare. V procentnem odnosu je stanje 60 : 40.

Roscher s širino
Tanwald s širino
Holbaum s širino
Lodž gladke statve s širino
Hatersley statve s širino
Schöncher
Piele

Tudi obrat II ima več vrst stavev, in sicer:

Stare statve so sledeče:

100 — 110 cm
100 — 110 cm
105 — 160 cm
100 cm
do 125 cm

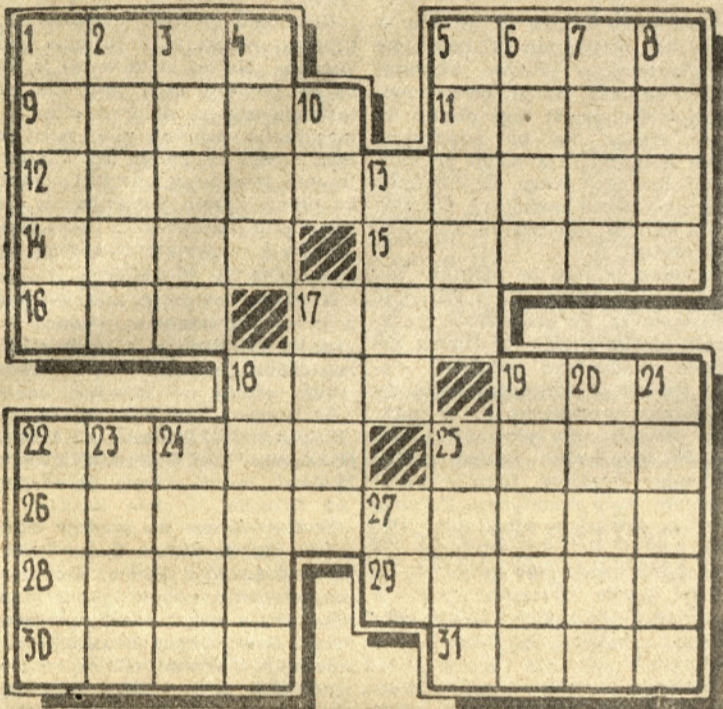
Avtomate pa imajo naslednje:

Kovo s širino 120 cm
ATR s širino do 100 cm
Rüti s širino do 180 cm

češke avtomatske statve
domača izvedba Tekstilstroj Zagreb
švicarske statve

(dalje na 10. strani)

Nagradni križanki

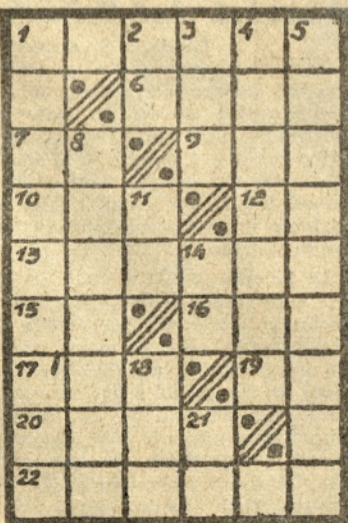

VODORAVNO: 1. ameriški zdravnik, odkritelj cepiva proti otroški paralizi, 5. mejna reka med Poljsko in Nemčijo, ki se izliva v Baltičsko morje, 9. negativen električni delec, 11. priprava za brušenje rezil, 12. lepiliv trak, ki se uporablja v medicini kot oblepek, 14. delujoči ognjenik na otoku Siciliji (3274 m), 15. pika, 16. del imena vodilnega kitajskega politika Ce Tunga, 17. plemenska domača žival, 18. skrčene določeni mišic brez naše volje, ki ga običajno spremlja boleč občutek, 19. nadev, predplačilo, 22. odvajanje, odtekanje, 25. indijski drobiž, 26. eden izmed največjih francoskih pisateljev, velik mojster novele (Guy de, 1850 — 1893, »Bel aml«), 28. vodna rastlina, 29. slaven francoski gledališki režiser, dolgoletni vodja Francoskega narodnega gledališča (Jean), 30. znan španski športni klub iz Madrida, 31. ime sodobne slovenske pisateljice Miheličeve (»April«).

VODORAVNO: 1. pavza, odmor, 6. znanstvena panoga, 7. začetnici imena in priimka hrvatskega pisatelja, ki je padel med NOB (»Jama«), 9. jugoslovanski zavarovalni zavod, 10. tatanski poglavar, 12. medmet bolečine, 13. nauk o svetlobnih pojavih, 15. kemični simbol za element z najmanjšo atomsko maso, 16. zelišče, 17. del umetniškega imena prve slovenske filmske igralka Ide Kravanja, 19. avtomobilska oznaka za okraj Reko, 20. ime sodobnega slovenskega pesnika in pesniškega prevajalca Vipotnika, 22. narodno žensko ime.

NAVPIČNO: 1. kamionu ali avtobusu dodatno priključeno vozilo, 2. šesta in triindvajseta črka abecede, 3. sladka in gosta tekočina, ki jo delajo čebele iz nektarja in cvetnega prahu, 4. vodja Germanov v Italiji, ki je leta 476, pregnal zadnjega rimskega cesarja in se oklical za kralja Germanov, 5. skoraj do kraja porušena stavba, 8. glava pri sebru; tudi poglavje, 11. začetnici imena in priimka

NAVPIČNO: 1. mesto v zahodni ameriški zvezni državi Oregon, južno od Portlanda, 2. naša pisava italijanskega ženskega imena, 3. bosansko mesto na istoimenskem polju pod goro Cincer, 4. južnoameriški grm z rumenkastim listjem, iz katerega pridobivajo kokain, 5. obok, 6. najvažnejše pristaniško mesto Albanije (orig. Durres), 7. ameriški zunanji minister (Dean), 8. ime danske igralka nemega filma Nielsen, 10. medmet začudenja, 13. ptica, 17. gričevje med Sočo in Idrijo severovzhodno od Nove Gorice z izvrstnimi vinogradi in sadovnjaki, 18. mehikanska dišča drevesna smola, 19. letopis, kronika, 20. zdravnik, 21. lepa vrtna cvetlica, 22. arabsko moško ime, 23. znamenit angleški zdravnik, dobitnik Nobelove nagrade za medicino leta 1936 (Henry Hallett); tudi ameriško žensko ime, 24. sodoben slovenski radijski napovedovalec in publicist (Saša, »Veter«), 25. srbsko moško ime, 27. kratica za severovzhod.

slavnega jugoslovanskega izumitelja na področju elektrotehnike, ki je deloval v ZDA, 14. predlog, 18. dalmatinsko žensko ime, 21. števniki.

Udeleženci Kongresa mladine v Beogradu so obiskali tudi naše podjetje

Obvestilo

Člane kolektiva obveščamo, da bo 4. in 5. marca v našem podjetju obvezno FLUOROGRAFSKO SLIKANJE, in sicer po naslednjem razporedu:

V OBRATU I — 4. marca

Od 6. ure do 14. ure — dopoldanska izmena (1136 ljudi)

Od 15. ure do 20. ure — popoldanska izmena (688 ljudi)

Od 22. ure do 24. ure — nočna izmena (266 ljudi)

V OBRATU II — 5. marca

Od 8. ure do 14. ure — dopoldanska izmena (597 ljudi)

Od 15. ure do 19. ure — popoldanska izmena (480 ljudi)

Od 22. ure do 23. ure — nočna izmena (150 ljudi)

V obratu II bodo slikani tudi člani konfekcije Triglav!

KAPACITETA APARATURE JE 150 LJUDI NA URO!

ORGANIZATORJI NAJ TO UPOSTEVAJO, DA NE BO NEPOTREBNEGA ČAKANJA IN ZASTOJEV!

SLIKANJE JE OBVEZNO ZA VSE!

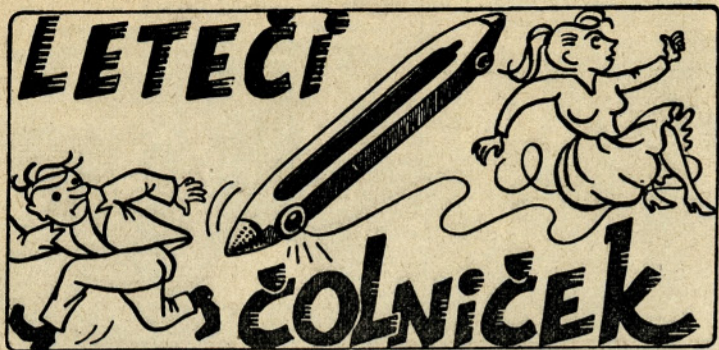
Objava

Obveščamo vse delavce in uslužbence, ki žele v letošnjem letu prejeti legitimacijo za znižano vožnjo obrazec K-15 za sebe in svoje družinske člane, naj se najkasneje do 28. II. 1963 javijo v svojih obratnih pisarnah.

S seboj naj prinese vsak svojo osebno izkaznico, isto velja za svojce, stare nad 16 let, za otroke stare nad 15 let pa še potrdilo o šolanju in za vsako legitimacijo 30 dinarjev.

Obenem resno opozarjamo vse, da v teku leta ne bomo posameznikom naročali legitimacij. Železniška postaja Kranj odločno odklanja, da bi v bodoče potrjevala legitimacije le za posamezne primere.

Vod. kadr. soc. sekt.:
Rojina Tine

Mimogrede sem slišal, da ste bili nekateri dokaj jezni, ker sem vas hotel obvarovati prehlada in oteklin. Veste, saj ni nikjer rečeno, da me morate poslušati! Če vam bolj ustreza drugače pa kar korajžno naredite po svoje. Mene zaradi vas prav gotovo ne bo glava bolela. Potem bi svetoval nekaterim članom kolektiva, naj moje besede vedno pazljivo preberijo, predno letijo nad urednika, ker bo tak način le njim v korist.

V predzadnji številki sem omenil kopalnice pod ambulanto. V tistem odstavku sem pozabil povedati, da so k sedanjemu izgledu kopalnice največ pripomogli prav kopalci sami, posebno kar se tiče manjkajočih pip in drugih delov. V prihodnje, ko bodo ponovno urejene, bi vsem, ki kopalnice koristijo svetoval, naj opremo pustijo tam kjer je, da ne bi imeli neprilik.

Nepravično bi bilo, če ne bi omenil izrednih razmer v severnem delu obrata I, tam kjer imamo garaže. Nekateri verjetno veste, da je tam še kar precej prostora, vsaj včasih je bilo tako, vendar ga šoferji ne morejo koristiti, ker je velik del neprehoden. Tam so namreč vskladiščeni stari zaboji, ki pozimi pričakujejo spomlad, spomladi bodo pričakovali poletje itd. Zaboji in šoferji tako že potrpežljivo čakajo kralja Matjaža, da jih bo nekoč rešil in odrešil. Posebno šoferji se mi smilijo, saj se po ozki izpluzeni stezici komaj prebijejo do izhoda. Posebno težke razmere imajo tudi vozači kar, ki svoje vozičke dostikrat bolj porivajo kot vozijo. Verjetno bi bilo vseh težav manj, če bi cesto pravčasno in dovolj široko pluzili, in to seveda ne samo enkrat, temveč vedno ko je potrebno. Zakaj ne bi to izvajali, če s tem pomagamo posamezniku, da lažje izvršuje svoje delo, hkrati pa bodo člani tudi lažje in udobneje hodili na delo in domov. Avto, plug in ostale potrebščine pa tudi imamo.

Vsem, ki hodite peš iz obrata I v II ali obratno moramo povedati, da s stalnimi prevozi trenutno ne bo nič, ker podjetje resnično nima sredstev za nabavo ustreznega vozila. Tako nam ne preostane nič drugega kot da lepo mirno nadaljujemo v dose-danem »stil«. Sicer je pa tudi

tu nekaj koristnega za prizadete, saj je ta pot dokaj naporna in povsem nadomešča ustrezne vaje za vitko linijo in podobno. Posebno prijetna pa bo zopet spomladi in tja do zime ko bo sijalo zlato sonce in bo prijetno pihljal vetrček. Takrat bomo pač naredili iz resničnih 2 kilometrov 3, 4 ali pet in tako nadoknadili zimske izgube. Vsaka slabost ima torej tudi svojo dobro stran.

Zelo lepo se mi zdi, da so nekateri ekonomske enote zadnje čase začele z obdarovanjem tistih članov kolektiva, ki gredo v pokoj. Čeprav ta darila še zdaleka ne morejo tem ljudem povrniti vsega, kar so doprinesli podjetju s svojim vestnim in nesebičnim delom, pa so zanje vendar vsaj skromno priznanje. Vsekakor pa so mnogo bolj koristna kot razne podpore in nagrade funkcionarjem, čeprav v neki ekonomski enoti mislijo prav nasprotno. Seveda pa je razumljivo, da pri teh obdaritvah ne smemo delati razlik. Enaka darila za vse (vsaj po vrednosti!), ne glede na to ali odhaja nadmojster, mojster ali pa nekvalificiran proizvajalec. Takšne razlike so baje delali v neki enoti v obratu II, vendar jim resno svetujem, naj tega ne delajo, ker se jih bom drugače moral spomniti bolj podrobno.

Seveda bi bilo grdo, če bi pozabili na tistega člana kolektiva, ki prevaža blago iz filmske tiskarne v novo zgradbo Enkrat sem že povedal, kako je zares strokovnjaško razdril notranja nihanja vrata, da so jih komaj popravili. Še danes so vsa razdrapana in oguljena od tiste obdelave z vozičkom. No, sedaj se je pa skrbeni tovariš spravil še na zunanja vrata, ki bodo kaj kmalu podleгла njegovi sili in »obzirnosti«. Škoda je le, da ga urednik ne more dobiti na svoj kontrafe, saj bi vam drugače tudi s sliko postregel. Kar pa ni možno danes, bo morda jutri, saj človek ne ve, kaj vse se še lahko zgodi.

Tako tudi niso vedeli člani kolektiva v skladišču bombaža, da jo bo urednik mahnil tja gor. Seveda so imeli izredno lepo urejeno okolico skladišča, pa jo je urednik lepo posnel in morda bo še v časopisu. Veste, odpadni karton mečejo kar na sneg pred zgradbo, ker se jim ga ne ljubi nositi malo dalje stran, kjer je

odgovarjajoči prostor. Tudi zaboji s prejo puščajo kar takole. Sami lahko vidite, da se bo eden pravkar odprl in vsa vsebina bo na tleh, medtem pa tovariši debatirajo v skladišču o težavah in problemih.

Zelo žal mi je, da imam tokrat samo novice iz obrata I, vendar jih v obratu II nisem mogel niti sam videti niti dobiti. Edino, kar bi iz obrata II lahko povedal je to, da jim primanjkuje ročnih vozičkov. To pa trdim zaradi tega, ker sem videl proizvajalko iz tkalnice, kako je vlekla za motor, ki je bil pritrjen na pleteno košaro, v njej pa je bilo mokro žaganje in smeti. To košaro je torej vlekla po snegu tja v jamo za smeti. Priznati ji moram, da jo je kar dobro »pogrunjala«, saj ji umazanije prvič ni bilo treba nositi, drugič pa vsaj ni bila umazana in mokra. Zanima me pa, kako bo takšno breme vlekla takrat, ko ne bo več snega. Če misli, da zopet kar po tleh, potem ji bodo morali v tkalnici nabaviti precej novih in predvsem močnih košar.

Preden končam bi svetoval članom obratnih delavskih svetov, naj letos že od začetka lepo štedijo za dopuste, da ne bodo potem zadnje mesece imeli zopet polno vrečo dolga. Vračati dolg ni prijetno, še manj prijetno pa je drugim poslušati očitke, da imajo previsoko točko, čeprav je bila le rezultat pametnega gospodarjenja skozi vse leto. Upam, da bo šlo to nekaterim do srca, saj jim ne bo žal.

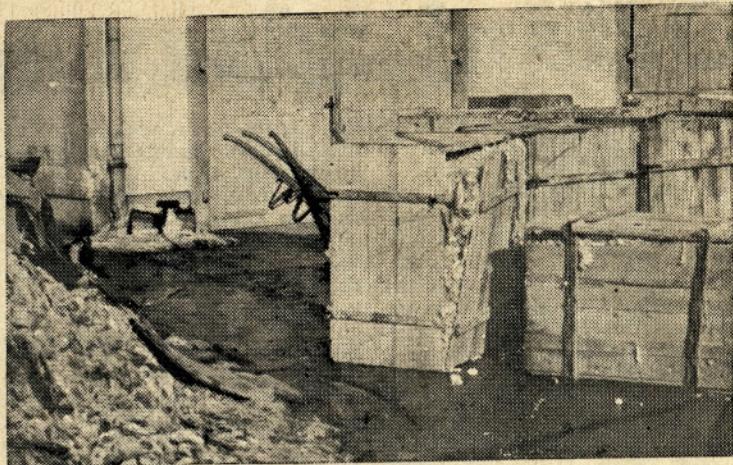
Joj, skoraj bi pozabil omeniti še našega Pavleta. Tako mi je žal, ker nas je zapustil, posebno hudo pa mi je, ker si ne morem PREDSTAVLJATI, KAKO BODO NEKATERE IN NEKATERI BREZ PAVLETA SPOH LAKHO ZIVELI. Veste, dnevno so imeli zares veliko privatnih opravkov, ki jih je moral Pavle izvršiti poleg svojega že tako obsežnega dela. »Ja Pavle, pa boš ja šel po čokolado!« je rekla ena. »Danes pa morajo tole nesti v mesto, Pavel!« je dejala druga. »Kje pa imaš moje tortice?« je zagrlila tretja. »Tale in tale potrdila potrebujem za privatno potovanje«, je dejal četrti. »Pavelček, prinesi mi iz mesta riž!« je prosila peta. »Oh, Pavle, cigarete in grozdje in pomaranče boš moral prnesti!«

Ubog! Pavle pa je letal sem in tja v mesto, skakal na kolo in zopet z njega, prosil tu, prosil tam naj ga hitro spuste naprej, ker mora opraviti še čuda reči.

In sedaj? Pavleta ni več, kdorkoli pa bo kurir, nobeden več ne bo Pavle. Kako se mi smilite vse tiste, ki ste ga tako nujno potrebovali. Svetujem vam, da ga zaposlite honorarno.

Takole! Sedaj sem povedal vse tisto kar smem, in upam, da boste kar zadovoljni. Če pa ne boste, ste pa tako sami krivi, ker mi nič ne pomagate, nič ne pošljete, nič ne poveste.

Na svidenje dragi moji!

Zaboji — smeti!!

Montaža in proizvodnja na novih avtomatih Kovo v tkalnici II

V tkalnici obrata II je bilo v letu 1962 montiranih 227 novih čeških avtomatov »Kovo«. 24 avtomatov še čaka, da jih bomo montirali v tkalnici II tega obrata, in sicer aprila, ko bo adaptirana stara kotlarna. Tja bomo preselili tedaj čistilnico blaga, za čistilnico blaga pa bomo podaljšali tkalnico II. S tem bo montiranih 251 »Kovo« statev.

Prvotno je bilo za montažo teh statev predvideno II. nadstropje velike stavbe. Po statističnih preračunih strokovnjakov bi stavba zadržala predvideno obtežitev statev, vendar je praksa pokazala, da je stavba neprimerna za to montažo. Morali smo celo demontirati že 56 montiranih statev zaradi prevelike obtežitve. Tako je nastal problem, kam s statvami. Začasno smo se zatekli v predilnico, kjer smo v bivši čistilnici montirali 116 statev, 84 statev smo montirali na račun starih izločenih statev v tkalnico II, 24 statev v bivše centralno skladišče in 3 statve v tkalnico V.

Montaža je potekala zadovoljivo. Pri montaži so sodelovali poleg čeških monterjev tudi naši domači mojstri, ključavničarji in električarji, vodili pa so pripravo montaže obratovodja splošnih obratov, strojni inšpektor tkalnice in vodja električne delavnice.

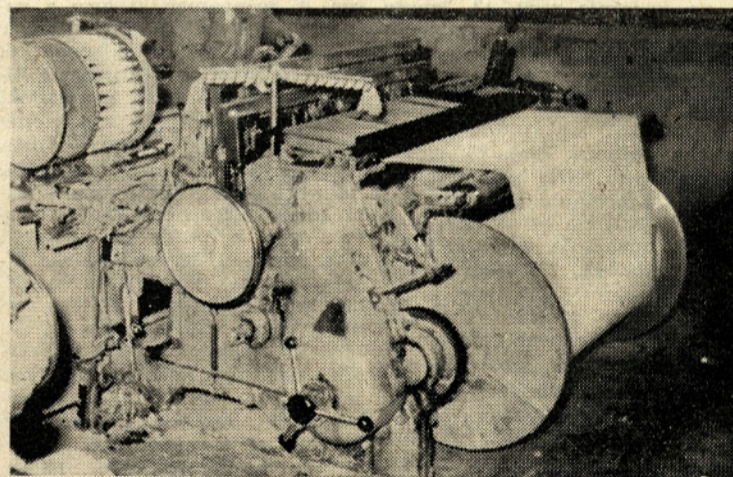
1962. leta je bila montaža zaključena. Prva faza je bila tako končana. Nujno in naravno je, da so se pojavili novi problemi, in to: neizvežbana delovna sila, pomanjkanje delovne sile, neizvežbani strokovni kader itd. Januarja smo zato dosegli le 98,1 odstotka plana. Zaradi pomanjkanja delovne sile smo prešli v karo-tkalnici iz 4 na 5-statveni sistem ter tako pridobili 14 tkalcev.

Kvaliteta blaga je bila v januarju na teh statvah — zlasti na zadnje montiranih v tkalnici VI zelo slaba, in sicer:

I. klase	2.697 kom. ali 54,43 %
II. klase	2.080 kom. ali 41,98 %
III. klase	177 kom. ali 3,57 %
IV. klase	1 kom. ali 0,02 %

Statve »Kovo« so srednje težke z 200 obrati. Statve so praktične za posluževanje tkalca, ker le-ta ne potrebuje nobene pomoči pri napenjanju osnove niti pri snemanju kosa. Nitne zaustavke delujejo 100-odstotno. Statve so grajene tako, da se lahko dogradijo zunanja prezevala in listovke.

Prepričani smo, da bomo z navedenimi statvami s potrebno priučitvijo tkalcev in strokovnega kadra dosegli v prihodnje vedno lepše rezultate v proizvodnji in kvaliteti.

Avtomatske statve »KOVO«

MALI LEKSIKON ...

(dalje z 9. strani)

Stare navadne statve so lažje izvedbe ali drugače rečeno, lahke bombažarske statve na katerih izdelujejo lažje bombažne in stanične tkanine v platnovih in listovih vezavah v teži za 1 m² običajno od 100 do 160 gramov. Tke se različne vrste tkanin, in sicer letne in zimske.

Le Picanol statve so težje izvedbe. Zato tkemo tudi boljše in gostejše ter kvalitetnejše artikle iz česane preje. Z ozirom an izvedbo imajo statve različno težo, in sicer od 600 pa do 1600 kg, statve Picanol z listovko pa do 1800 kg. Statve obstajajo s premakljivim in nepremakljivim grebenom. S premakljivim grebenom služijo za tkanje lažjih tkanin, statve z nepremakljivim grebenom pa za težje tkanine.

V obratu I prevladujejo statve z nepremakljivim grebenom v obratu II so pa revolverse statve z nepremakljivim grebenom, z ozirom na izvedbo je posluževanje

statev zelo različno in obstajajo sledeči statveni sistemi: 3, 4, 6, 10, 12, 14, 18 in 24 statev. Skoro vse statve imajo osnovne nitne zaustavke. Pri starih statvah mora tkalec sam izmenjati votek, medtem ko avtomat to delo opravlja sam. Prav zaradi tega je posluževanje statev tako različno. Močan vpliv na posluževanje statev imajo tudi nizke in visoke številke preje. Z nizko je manjše posluževanje, z višjo pa večje. Stari stroji tudi nimajo avtomatskega spuščanja osnove, temveč se le-ta zavira z verigo ali vrvjo, kar seveda povzroča slabše tkanje blaga v pogledu enakomernega tkanja. Slaba stran starih statev je tudi ta, da na starih statvah navijemo z ozirom na številko preje sorazmerno manjšo dolžino osnove kot na novih, saj je povprečna dolžina osnove na starih od 1000 m dolžine, medtem ko na novih navijamo visoke številke tudi do 200 m.

V. K.

Stari zaboji pred garažami nudijo čudovit pogled, mar ne?